კომუნისტი

ს. კ. კ.

ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და სრულ. საძარ. მ., ბ., წ.-არმ. და მატრაწსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კრუზენშტეინის ქ., № 4. რედაქცია ღია ყოველ დღე გარდა კვირა უქმეებისა დილ. 10 ს.—2 ს.

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 საერ. №

ფასი 10,000 მანეთი

№ 86 ხუთშაბათი, 20 აპრილი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ხუთშაბათი, 20 აპრილი 1922 წ. № 86

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პარასკევს, 21 აპრილს, დღის 12 საათზე, თბილისის კომიტეტის ბინაზე შესდგება საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის

საგზაო-საპროპაგანდო განყოფილების თათბირი პარტსკოლის ლექტორებისა, მდივნებისა და რაიკომების ორგანიზატორებთან ერთად

ამხანაგების დასწრება სავალდებულოა რადგანაც დღის წესრიგში დგას მეტად მნიშვნელოვანი საკითხები.

თ. კ. საგზაო-საპროპაგანდო განყოფილება.

(3—2)

1 მაისი

კომინტერნის მოწოდება

კომინტერნის აღმასკომმა მიმართა ყველა ქვეყნის მშრომელთ საპირველმაისო მოწოდებით. აღნიშნავს რა რომ გათავხედებული კაპიტალი სცდილობს დღეს წაგლეჯოს მშრომელთა მასებს ის მცირედი მონაპოვარი, რომელიც იძულებით დასთმო მან იმპერიალისტური ომის შემდეგ, მოწოდება ამბობს, რომ კაპიტალის ბანკაში 24 საათის საყოველთაო გაფიცვით ყველა ქვეყნებში!"—მოუწოდებს კომინტერნი და აღნიშნავს იმ ლოზუნგებს, რომლებისთვისაც უნდა იბრძოლოს მსოფლიო პროლეტარიატმა მომავალ პირველ მაისს: „რვა საათის სამუშაო დღე შენარჩუნებისათვის, მუშების ცხოვრების პირობების გაუმჯობესებისთვის, კაპიტალისტური გადასახადების გასაუქმებლათ, კაპიტალიზმის მიერ დამონებულ ხალხთა გასანთავისუფლებლათ, ჭეშმარიტი მშვიდობიანობის დასამყარებლათ, საბჭოთა რესპუბლიკის ცნობისათვის"!

რუსეთ-გერმანიის შეთანხმება

მოსკოვიდან მიღებული ცნობით, გენუაში 16 აპრილს ხელი მოეწერათ რუსეთ-გერმანიის შეთანხმებაზე. ამ შეთანხმების თანახმად, ორივე აღნიშნული მხარე სრულიად სცნობენ ერთმანეთს, ხელს იღებენ მსოფლიო ომით მიყენებულ ზარალის ანაზღაურებაზე, აგრეთვე სამხედრო ტყვეთა შენახვის ანაზღაურებაზე. გერმანია უარს აცხადებს რაიმე პრეტენზიებზე რუსეთის საბჭოთა მთავრობის დეკრეტებით და სხვა ღონისძიებებით ნაციონალიზაცია-კონფისკაციის სახით გერმანიის მოქალაქეთათვის ჩამორთმეულ ქონების საკითხში, თუ საბჭოთა მთავრობა არ დაკმაყოფილებს სხვა ქვეყნების ანალოგიურ პრეტენზიებს. ეგმების საკითხი ცალკე იქნება განხილული ამ ორ სახელმწიფოების მიერ. რუსეთსა და გერმანიას შორის დაუყოვნებლივ დგება ნორმალური დიპლომატიური ურთიერთობა. ასეთია ამ საყურადღებო ცნობის შინაარსი. ჩვენ ამას წინად შემთხვევა გვქონდა აღვნიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა შეიძლება ექნეს რუსეთ-გერმანიის შეთანხმებას, თუ ის გატარდა ცხოვრებაში —როგორც საერთაშორისო ძალთა განწყობილების თვალსაზრისით, ისე ორივე ქვეყნის სამეურნეო ცხოვრების ასაღორძინებლად. და სავსებით გასაგებია ის ძლიერი შთაბეჭდილება, რომელიც მოუხდენია ამ შეთანხმებას მოკავშირეებზე. მათ ერთხმად დაუდგენიათ მიანდონ იურიდიულ კომისიას, სასწრაფოდ გამოარკვიოს საკითხი, თუ რამდენად შეიძლება შეთავსდეს ეს შეთანხმება ვერსალის ხელშეკრულებასთან. 18 აპრილს უნდა შემდგარიყო მოკავშირეების სხდომა რუსეთ-გერმანიის შეთანხმების საკითხის გამო საბოლოო გადაწყვეტილების გამოსატანად. ამ თათბირზე მონაწილეობა უნდა მიეღოთ ყველა ყოფილ მოკავშირეებს, ბგრეფდე მცირე ანტანტას და პოლონეთის წარმომადგენლებს. როგორც ეტყობა, რუსეთ-გერმანიის შეთანხმებას საკმაოდ დაურღვევია „მოკავშირეების" ამ ორივე ქვეყნის ყველა მოწინააღმდეგე ძალების სულიერი სიმშვიდე. მათ იგრძნეს, რომ გერმანია-რუსეთზე ღღევანდლამდე მოხდენილ და აწიც განზრახულ ექსპლოატაციას საფრთხე მოელის და დაფიცურდნენ. მართლაც, ეს შიში უსაფუძვლო არ არი. ერთ მთავარ მუხლად დადებულ შეთანხმებისა ჩვენ მიგვაჩნია უარის თქმა გერმანიის მიერ ანაზღაურების მოთხოვნაზე იმ შემთხვევაში თუ სხვა სახელმწიფოების ანალოგიური პრეტენზია არ იქნება დაკმაყოფილებული. ამ მუხლს აქვს არა მარტო წმინდა უტილიტარულ მატერიალური მნიშვნელობა, არა მარტო ის მნიშვნელობა, რომ რუსეთი თავისუფლდება გერმანელ მოქალაქეთათვის რევოლიუციონერ. ღონისძიებით მიყენებულ ზარალის გადახდისაგან, არამედ ის მნიშვნელობაც, რომ ამით თავისთავად აღიარებულია რევოლიუციის ერთგვარი უფლება და შელახულია კერძო საკუთრების პრინციპი. ერთი თავადარი მოთხოვნა, რომელსაც კაპიტალისტური მთავრობები უყენებენ რუსეთს, ის არის, რომ საბჭოთა ხელისუფლებამ აუნაზღაუროს უცხოელ მოქალაქეებს რევოლიუციის განმავლობაში მათთვის ჩამორთმეული ქონება. იმათ უარყვეს საბჭოთა მთავრობის კონტრ-წინადადება იმ ზარალის ანაზღაურების შესახებ, რომელიც მიაყენა რუსეთს მათმა ინტერვენციამ და სამოქალაქო ომი სადმი ხელისშეწყობამ. ბურჟუაზიულ მთავრობების ჰეგემონტური შეხედულება ისეთია, რომ ისინი თავიანთ მოქალაქეთა კერძო საკუთრებას ხელუხლებლად აღიარებენ, ხოლო რუსეთის ხალხის მათ მიერ განადგურებულ სიმდიდრის ანაზღაურება საკადებულოდ არ მიაჩნიათ. და აი რუსეთ-გერმანიის შეთანხმება ამ სფეროში ანგრევს კაპიტალისტურ შენობის კედელს და რევოლიუციის უფლებას ადასტურებს. ეს პირველი ნაბიჯია ამ მიმართულებით და ეჭვი არ არი, ამ მაგალითს იძულებულნი იქნებიან მისდიონ სხვა მთავრობებმაც, თუ მართლა სურთ მსოფლიოს განაავებული ეკონომიური ცხოვრების აღორძინება.

რუსეთ-გერმანიის შეთანხმება კიდევ სხვა მრავალ მხრივაა საყურადღებო. ეს ორი ქვეყანა ეკონომიური თვალსაზრისით ავსებენ ერთი მეორეს. გერმანიის განვითარებული ინდუსტრია და ტექნიკა, რუსეთის უმრავი ნედლი მასალა და ფართე ბაზარი საკეთილო ნიადაგს წარმოადგენენ ორივე ქვეყნის მჭიდრო ეკონომიურ თანამშრომლობისათვის. სხვა ქვეყნები, რომელნიც თავს სამეურნეო ცხოვრების აღსადგენად აგრე საჭიროებენ რუსეთის დახმარებას, ხოლო აგვიანებენ ამ უკანასკნელთან დაახლოვებას და რაღაც ვადაჭარბებულ პრეტენზიებს უყენებენ მას, ამით უფრო მეტი ზიანი მოაქვთ თავისთვის, ვინემ საბჭოთა რესპუბლიკისათვის. რუსეთ-გერმანიის შეთანხმება ამ მხრივ საკმაო გამაფრთხილებელი გაკვეთილია მათთვის. გარდა ამისა, ეს შეთანხმება ამაგრებს რუსეთ-გერმანიის საერთაშორისო მდგომარეობას. მოკავშირეების „კავშირი" არც ისე მძლავრია და მკვიდრი, რომ რუსეთ-გერმანიის შეთანხმებას არ ექნეს გავლენა ანტანტის ისედაც მერყეულ ძალთა განწყობილებაზე. რუსეთ-გერმანიის დაახლოვება მეტ დეზორგანიზაციას შეიტანს ანტანტის აფორიაქებულ ოჯახში და მის შეურიგებელ პოზიციას თანდათან ნიადაგს გამოაცლის, ხოლო რუსეთს და გერმანიას ეკონომიურად მოაღორძინებს და მათ საერთაშორისო წონასაც ასწევს.

20 აპრილი—საერთაშორისო პროლეტარიატის ერთიანი ფრონტის დღე

მიუხედავად აშკარა საბოტაჟისა, რომელსაც აწარმოებდნენ მეორე და მეორე ნახევარი ინტერნაციონალის წარმომადგენლების თათბირზე ბერლინში, დაბოლოს მიღწეულ იქნა შეთანხმება პროლეტარიატის მასიური გამოსვლისათვის საერთაშორისო მასშტაბით, რომელიც განზრახულია დღეისთვის. ეს უნდა გამოიხატოს მუშათა დემონსტრაციებში, რომელიც უნდა ჩატარდნენ შემდეგი ლოზუნგების ქვეშ: 8 საათის სამუშაო დღე, ბრძოლა უმუშევრობის წინააღმდეგ, შეთანხმებული გამოსვლა პროლეტარიატის შეტევაზე გადმოსულ ბურჟუაზიის წინააღმდეგ, რუსეთის რევოლიუციის დაცვა, რუსეთის დამშეულთა დახმარება, ეკონომიური და პოლიტიკური ურთიერთობის აღდგენა საბჭოთა რუსეთსა ყველა სახელმწიფოების ხმრით, პროლეტარიატის ერთიანი ფრონტის აღდგენა, როგორც ნაციონალურ, ისე ინტერნაციონალურ მასშტაბით.

თუ ტექნიკურად მოსახერხებელი შეიქმნა დღევანდელი დემონსტრაცია საერთაშორისო პროლეტარიატის (რაშიაც ეჭვი შეჰქონდათ თვით ბერლინის კონფერენციაზედაც და ამიტომ ასეთი შემთხვევისათვის ის შეურთეს საპირველ-მაისო გამოსვლებს), ცხადია, ამ პირველ მასიურ კონტაქტს პროლეტარიატის დაქსაქსული ძალებისას ექნება დიდი ისტორიული ნიშვნელობა. ეს მნიშვნელობა არ განისაზღვრება მარტო დღევანდელი მომენტის უშუალო საჭიროებით, როდესაც გენუაში პირისპირ წამდგარნი არიან მსოფლიო იმპერიალიზმისა და მსოფლიო რევოლიუციის წარმომადგენლები. დღეს პირველად საერთაშორისო ომის მოვლენობაში და მის შემდეგაც მუშათა მოძრაობის ძველი ბელადების, კაპიტალის ამ ყურმოჭრილი აგენტების, მეოხებით დაქსაქსული ძალები პროლეტარიატის ერთმანეთს შეხვდებიან, საერთო გამოსვლების ფერხულში ჩაბმულნი, რათა ამით ხერცი შეასხან ამ შვიდი წლის წინად ომის დაწყებისას ოფიციალურადაც დამარხულ კლასიურ სოლიდარობის იდეას, რომელიც საფუძვლად უდევს კაპიტალისტური მონობისაგან შრომის განთავისუფლების საქმეს.

ადვილი არ იყო პროლეტარიატის ერთიანი ფრონტის პირველი აქტის მომზადება. დიდი სიძნელეთ არის აღსავსე მისი სავალი გზაც მომავალშიც. „რევოლიუციონური მინიმალიზმი", ამბ. ლუნაჩარსკის სიტყვებით რომ ვსთქვათ, რომლის პლატფორმაზე ხდება დღეს ეს პირველი ცდა პროლეტარიატის შეთანხმებული გამოსვლის, შეიცავს ბევრ მომენტებს, რომ ლებზედაც დაიმსხვრევა დაბოლოს სამოქალაქო ზავი, გადმოტანილი სოციალგამყიდველების მიერ ომის დროიდან დღევანდელ „მშვიდობიან" ხანაში. და ეს ცხადია რატომ.

ეგრედ წოდებული ოფიციალური სოციალისტების ურთიერთობას ბურჟუაზიასთან ახასიათებს ზღვის კოალიცია ოთხქმის ყველა ქვეყნებში. ეს მოსახერხებელი შეიქნა მუშათა კლასის კლასიურ, ახლობელ და საბოლოო მიზნების, დარჩენილვით, იმ მიზნების, რომელთა გამომხატველებათ მოაქვთ თავი „მთავრობის სოციალისტებს" ევროპაში. გამოსვლები, რა რიგ მინიმალურ ზესაძლებლობასაც არ უნდა შეიცავდნენ დღეს ისინი, ღოზუნგები, რომელთა ნიშნ ქვეშ უნდა ჩატარდეს ერთიანი ფრონტის პირველი კამპანია უშუალოთ შეიჭრებიან იმ გარეგნულათ თითქმის იდილიურ განწყობილებაში, რომელს გახანგრძლივების ჭეშმარიტ-ყვეტაში არიან ჩართულნი ვანდერველდეები ევროპის სოციალიზმის. ხოლო ეს იქნება მომავლ ვალებელი კლასთა სოლიდარობის, თანამშრომლობის დარღვევის და კლასთა ბრძოლის გაჩაღების არსებულ სოციალური ანტაგონიზმის მთელ ხაზზე. ამასვე მოჰყვება ბუნებრივი აუცილებლობით დამარცხება მუშათა პროფესიონალურ და პარტიული ძველი ბელადების რეფორმიზმის. ეს იქნება აღსასრული კლასთა თანამშრომლობით გაბახებული ყვითელი ინტერნაციონალის და მასვე მოჰყვება კიდევ უფრო სწრაფი ზრდა საერთაშორისო კომუნისტური გაერთიანების, კომინტერნის და პროფინტერნ.

ასეთი იყვნენ პირველ ეტაპები, რომლებიც აიძულებდნენ სოციალ რენეგატებს უარი ეთქვათ ერთიანი ფრონტის იდეაზე, ამავე მოსაზრებით ყოველი ფეხის გადადგმაზე ხელის შემშლელნი იქნებიან ისინი მომავალშიც პროლეტარიატის სოლიდარული გამოსვლების.

მაგრამ ლოზუნგი კლასიური ბრძოლის აუცილებლობის, რომელიც უკვე აშკარა ხდება მოღალატეების ჯერ კიდევ მიმდევარ მასებისათვის, აიძულებს მათ ერთხელ და საბოლოოთ ჩამოსცილდენ მათ ბელადებს და იარონ საკუთარი კლასიური გზით, რომელიც არის იმავე დროს გზა საერთაშორისო რევოლიუციის, გზა კომუნისტური ინტერნაციონალის.

20 აპრილი, დღე საერთაშორისო პროლეტარიატის ერთიანი ფრონტის პირველი ცდის, იქნება პირველი მასიური დასაწყისი დიდი ისტორიული საქმის, რომლის ახლობელ პერსპექტივებში გამოსჩანს დამარცხება ბურჟუაზიული ქვეყნიერების.

პირველი მაისისათვის

პროფინტერნის მოწოდება

ყველა ქვეყნის მუშებისადმი!

1922 წლის პირველმა მაისმა უნდა დაიკავოს განსაკუთრებული ადგილი ყველა ქვეყნის მუშათა მოძრაობის ისტორიაში. წარსული წელი ჩატარდა მთლად კაპიტალის შეუზერებელი და თავაშვებული შემოტევის ნიშან ქვეშ. 1921 წლის მაისში თავის უმწვერვალესს აღწევდა ბრძოლა ინგლისის მემაღაროელებისა თავიანთ ექსპლოატატორების წინააღმდეგ. მიმდინარე წლის პირველი მაისი ჩატარდება ისევ უფრო დიდი ლოკაუტების ნიშან ქვეშ, რომელიც ასი ათასობით მასები მელითონეებისა, ფლოტის მშენებლების და საზოგადოთ მშენებელ მრეწველობაში ჩაბმულ მუშების ქუჩაზე რჩებიან გამოყრილი. ამასთან ერთათ ამერიკის ბევრი ასი ათასი მუშები იწყებენ ბრძოლას თავიანთ ელემენტარული უფლებებისათვის და მშრომელთა მილიონები იბრძვიან ცხოვრებისათვის საჭირო მინიმალური პირობების შესანარჩუნებლათ გერმანიაში, იტალიაში, საფრანგეთში, დანიაში და სხვა ქვეყნებში.

მთელ მსოფლიოში ერთი ქვეყანაც არ მოიპოვება, სადაც კაპიტალი თავხედურათ არ სთელავდეს ფეხით მუშათა კლასის ელემენტარულ მოთხოვნილებებს. მას უსპობენ რვა საათის სამუშაო დღეს, ორჯერ და სამჯერ ამცირებენ სამუშაო ქირას. ლონდონიდან ნიუ-იორკამდე, იოკოგამიდან იოანესბურგამდე, კოპენჰაგენიდან მელბურნამდე ყველგან სოციალური ბრძოლაა გაჩაღებული, ყველგან მეპატრონეები ერთიანი ფრონტით გადმოდიან შეტევაზე დაქსაქსული და დაჭუჭყიანებული პროლეტარიატის წინააღმდეგ. ბურჟუაზიული სახელმწიფო, მეპატრონეთა კავშირები, ბურჟუაზიული პრესა, ეკლესია, მეცნიერება და ხელოვნება—ყოველისფერი ეს აშოძრავებულია მუშათა კლასის წინააღმდეგ საბრძოლველათ. მომაკვდავი კაპიტალიზმი ებღაუჭება თავის პრივილეგიებს. მან ძალები მოიკრიბა პირველი წლების დაბნეულობის შემდეგ, ისარგებლა პროფკავშირების ბელადებით და დღეს თავხედურათ ართმევს მშრომელთა მასებს იმას, რაც ბრძოლით იქნა მოპოებული.

რაც უფრო ძლიერდება კრიზისი, რაც უფრო ვიწროვდება საერთაშორისო ბაზარი და იზრდება უმუშევრობა, მით უფრო დაუზოგველი ხდება ბურჟუაზიის შეტევა მუშათა კლასის წინააღმდეგ. მას სურს მშრომელთა მასებს შესდოს ზურგზე მთელი სიმძიმე ომის და ომის შემდეგი ხანის კრიზისის შედეგების; ის სცდილობს აიძულოს მუშათა კლასი მისი ჯიბიდან აინაზღაუროს მთელი ზარალი, რომელიც ნახა ბურჟუაზიულმა საზოგადოებამ ხალხთა ურთიერთ ხოცვა ჟლეტაში, რომელიც გრძელდებოდა მრავალი წელი. ბურჟუაზიამ ჩამოიხსნა პირბადე. თავხედურათ და ციინიკურათ გვიტევენ მისი იდეოლოგები და სახელმწიფო მოღვაწეები. გადასახადები სულ უფრო და უფრო განმანადგურებელი ხდება მშრომელთათვის. დამონება სულ თანდათან ძლიერდება და მუშათა კლასი სდგას აუცილებლობის წინ, როგორადაც არ უნდა დაუჯდეს დაიცვას ერთხელ დაკავებული პოზიციები და მოიგერიოს შემოტევა, თუ სურს თავიდან აიცილოს უსასტიკესი დამარცხება.

კაპიტალის შემოტევა ნაციონალურ ფარგლებს სცილდება და იღებს საერთაშორისო ხასიათს. ვაშინგტონის კონფერენცია, როგორც ეს მოსალოდნელიც იყო, აღმოჩნდა მოტყუებულ მატყუარათა ერთ დიდ თავლთმაქცობათ. ბურჟუაზია ნებაყოფლობით არასოდეს არ დასთანხმდება განიარაღებაზე, რადგან თვითონ არ სწამს ამის შესაძლებლობა. დღე მისი კეთილი სურვილები და მშვიდობიანობის სიყვარული იწამონ რეფორმიზმისაგან გამოყეყეჩებულებმა.

გენუას კონფერენცია, სადაც მთელი კაპიტალისტური მსოფლიოს წარმომადგენლები თითქოს ისახავენ მიზნათ შეთანხმდნენ ეკონომიური წონასწორობის აღსადგენათ, ეს კონფერენცია წარუდგენს რუსეთისა და სხვა დამარცხებული ქვეყნების მუშებს გამანადგურებელ ანკარიშს.

გამარჯვებული და დამარცხებული ქვეყნების ბურჟუაზია შეერთდებიან ერთათ, რათა საერთო ძალით პროლეტარიატს აატყავონ ზურგზე ომში გაწეული ხარჯები. ამ თავხედ და ციინიკურ ავზაკებს სათავეში უდგან ინგლისისა და საფრანგეთის ბურჟუები. უპრინციპო დემაგოგი ლოიდ ჯორჯი და საფრანგეთის ბანკების თავხედი ვექილი რაიმონდ პუანკარე—აი მგმირები თანამედროვე კაპიტალისტური მსოფლიოსი, რომელსაც სურთ აღადგინონ კაპიტალისტური ექსპლოატაცია თავის ქვეყნების მუშათა ძვლებზე და საბჭოთა რუსეთის მშრომელთა ხარჯზე.

კაპიტალის გიგანტური შემოტევის დროს, როდესაც მუშები ყველ ქვეყნებში გრძნობენ შეცვიწროებას—რას აკეთებენ ამ დროს ძველი კავშირების ხელმძღვანელები? ისინი იხევენ უკან თავის ნებაყოფილებით, არ სურთ წინააღმდეგობის გაწევა, ისინი არ სცდილობენ შეაკავშირონ მუშები ერთ მებრძოლ არმიათ, მათ ეშინიათ მუშათა მასების შეტევაზე გადასვლის, სცდილობენ როგორმე თავიდან მოიცილონ დიდი სოციალური კონფლიქტები, ყოველ ძალა და ღონეს ხმარობენ აცდენენ ბრძოლას. ბურჟუაზია, სარგებლობს რა ასეთი რეფორმისტული ტაქტიკით, უფრო თავხედობას იჩენს, მუშათა კლასს ართმევს ერთ პოზიციას მეორეზე.

1922 წლის პირველი მაისი უნდა ჩატარდეს შემოტევაზე გადმოსულ კაპიტალის წინააღმდეგობის გასაწევათ ძალების დარაზმვის დროშის ქვეშ. შემოტევა უნდა მოგერებულ იქნეს, მათ დარტყმაზე უნდა პასუხი გაეცეს კონტრ დარტყმით, შემოტევაზე შეტევით. ამისათვის საჭიროა მუშათა კლასის შეკავშირება ერთ მებრძოლ ძალათ.

ბურჟუაზიის შემოტევა უკან ახევინებს მთელ მუშათა კლასს, არა მარტო რევოლიუციონერებს, არამედ რეფორმისტებს და უპარტიო მუშებსაც, ამიტომ მუშათა კლასმა, როგორც ერთმა კაცმა, უნდა იგრძნოს თავისი შინაური კლასიური შედეგება, შინაური კავშირი და აღადგეს ბურჟუაზიის ამ ჯერ კიდევ უნახავი შემოტევის წინააღმდეგ.

პროფკავშირების წევრებმა ინტერნაციონალმა იცის, რომ მუშათა კლასი არ არის ერთიანი, რომ იქ არის სხვა და სხვა მიმდინარეობანი. მაგრამ არ მოიძებნება არც ერთი მუშა, რომელ მიმდინარეობასაც არ უნდა ეკუთვნოდეს ის, რომელიც არ გრძნობს ბურჟუაზიის წინააღდეგ შეთანხმებული გალაშქრების საჭიროებას. ეს თანდათანი მოწყობილი შემოტევა ბურჟუაზიის არ შეიძლება შეჩერებულ იქნეს რეზოლიუციებით; არც მეპატრონეების ლიბერალური აზროვნებაზე და მადალ გრძნობებზე დაიმედებით შეიძლება გაიხსნას შესაკვნილი კვანძი. ეს სოციალური კვანძი უნდა გადაჩეხოს.

ჩვენ მოვუწოდებთ ყველა ქვეყნის მუშებს ერთსულოვანათ, როგორც ერთმა კაცმა, მიატოვონ სამუშაოები 1922 წლის პირველ მაისს. დღე შეჩერებულ იქნან ამ დღეს ფაბრიკები და ზავოდები, ნუ მოიდება კომლი მის მიდამოებს, დღე შეჩერდეს მიმოსვლა წყალზე და ხმელეთზე, დადუმდეს ფოშტა, ტელეგრაფი და ტელეფონი. დღე ყველგან, ყველა ქვეყნებში, ყველა ქალაქებში და სოფლებში, სადაც კი სცემს პროლეტარული გული, გასწორდეს წელში მშრომელი და სახეში სტყორცნოს ამოძრავებულ ბურჟუაზიას სამრეწველო, ფინანსიური და სავაჭრო ცხოვრების შეჩერება 24 საათის განმავლობაში.

ძირს კაპიტალის შემოტევა.

გაუმარჯოს პროლეტარიატის ერთიან ფრონტს და ბრძოლას ექსპლოატატორების წინააღმდეგ.

გაუმარჯოს საერთაშორისო საპროტესტო გაფიცვას ბურჟუაზიის შეთქმულების წინააღმდეგ.

ძირს ყველა ქვეყნის ექსპლოატატორები.

გაუმარჯოს მუშათა კლასის ძალაუფლებას.

გენერალური მდივანი ა. ლოზოვსკი.

ტომ მანნ (ინგლისი).

გ. ბრანდლერ (გერმანია)

გ. მელნიჩანსკი (რუსეთი).

ა. ნინ (ესპანია).

რეპოსსი (იტალია).

გენუის კონფერენცია

საზეიმო ბანკეტი.

გენუა. 18 აპრილი (რადიო). სამშაბათს 18 აპრილისთვის ჭენუას კონფერენციის მონაწილეთა პატივსაცემლად კონფერენციის თავმჯდომარე და იტალიის პრემიერ-მინისტრი ფაქტა მართავს საზეიმო ბანკეტს 132 სულისათ. ბანკეტი გამართება მეფის სასახლის დიდ დარბაზში. ბანკეტზე მიწვეულნი არიან კონფერენციის მონაწილე სახელმწიფოთა წარმომადგენლნი, საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარენი, ადგილობრივი დეპუტატები, სენატორები, ხელისუფლების წარმომადგენლნი და სხვა.

ავსტრიის იმედები.

გენუა. 18 აპრილი (რადიო). გენუიდან გაემგზავრა ავსტრიის კანცლერი შეგერი, რომელიც გამგზავრების წინ ინახულა ფაქტა და შანცერი. შეგერმა ეკონომალისტებთან საუბრის დროს განაცხადა, რომ იგი სავსებით კმაყოფილია კონფერენციის პირველი დღეების მუშაობით და იმედი გამოსთქვა, რომ კონფერენციის ნაყოფიერი მუშაობა ძალიან შეუწყობს ხელს ავსტრიის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. შეგერმა სხვათა შორის განაცხადა, რომ მისი გენუიდან გამგზავრება გამოწვეულია ნაციონალური კრების სხდომების მოწყობის აუცილებლობით, რადგან ნაციონალური კრება მუშაობას დაიწყებს აღდგომის დღესასწაულების შემდეგაო.

სატრანსპორტო კომისიაში.

ქვეკომისიის დაარსება

გენუა 15 აპრილი (რადიო) 14 აპრილს მოხდა სატრანსპორტო კომისიის პირველი სხდომა გადაწყდა დაარსებულ იქნეს ორი ქვეკომისია: პირველი სარკინისგზო ტრანსპორტის (სამგზავრო და საბარგო, სარკინის გზო მასალათა და მოწყობილობათა გადასაცვლელად); მეორე კომისიამ უნდა განიხილოს საზღვარი (წყლის) ტრანსპორტის საკითხები. რადგანაც მეორე ქვეკომისიის პროგრამა უფრო ვრცელია და მასთან ნაკლებად განსაზღვრულიც, ამიტომ კომისიის წევრებს—სპეციალისტებს, წინადადება მიეცათ თვითონ შეიმუშავონ და გამოარკვიონ თავის მუშაობის გეგმა.

სატრანსპორტო კომისიის თავმჯდომარემ ფინისმა განაცხადა, რომ ტრანსპორტის საკითხებს იხილავდა ბარსელონის კონფერენცია პორტოროზეში, სადაც დადებულ იქნა საერთაშორისო ხელშეკრულება, რომელიც ჯერ კიდევ არ არის სათანადო მთავრობის მიერ დამტკიცებული.

საფრანგეთის ექსპერტმა ლევერიმ წინადადება მისცა დელეგატებს შეეკითხონ თავიანთ მთავრობათ, თუ როგორ უყურებენ ეს უკანასკნელნი ან და რას ფიქრობენ ისინი მოხსენებული ხელშეკრულების შესახებ. ეს წინადადება მიღებულ იქნა; თავმჯდომარემ ამასთან ერთად იმედი გამოსთქვა, რომ ყველა მთავრობები დაამტკიცებენ ხსენებულ ხელშეკრულებას, რითაც შეძლებას მისცემენ სატრანსპორტო კომისიას განაგრძოს თავისი მუშაობა ხსენებულ ხელშეკრულების საფუძველზე.

იტალიის დელეგატმა ჩელზიამ განაცხადა, რომ იტალიის მთავრობა უკვე პრაქტიკულად ხელმძღვანელობს პორტე-როზეში მიღებულ ხელშეკრულების პრინციპით და ყოველ იქეს გარეშე შეიძლება ითქვას, რომ აღნიშნულ ხელშეკრულების რატიფიკაცია ამ მოკლე ხანში მოხდება—იტალიის ექსპერტი კაპელიმ ამასთან აღნიშნა, რომ ვენაში არსებული მუდმივი კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს ცენტრალური ევროპის მმოძრავი შემადგენლობის განაწილება,—იმ სახელმწიფოთა მიმართ, რომელთაც ხელი მოაწერეს აღნიშნულ ხელშეკრულობას, მოქმედების თანხმად ხელშეკრულობაში აღნიშნულ მუხლებისა, რამდენათაც საქმე ეხება მმოძრავი შემადგენლობის მოხმარებას. დასასრულ გადაწყდა, რომ საორგანიზაციო კომისია მომავალშიც განაგრძობს მუშაობას სარკინისგზო და საზღვაო (წყლის) ქვეკომისიების შორის მჭიდრო კავშირის გასაბმელად სარკინისგზო ტრანსპორტის ქვეკომისიამ დაიწყო მუშაობა 15 აპრილს.

სარკინისგზო ქვეკომისია.

გენუა. 15 აპრ. (რადიო). სარკინისგზო ქვეკომისიის პირველ სხდომაზე გადაწყდა, რომ იმ სახელმწიფოთ, რომელთაც მოიწვიეს კონფერენცია ეყოლებათ კომისიაში ორ-ორი წარმომადგენელი, ხოლო დანარჩენებს კი თითო-თითო. დელეგატებს გარდა სხდომას შეუძლიათ დაესწრონ ექსპერტები, რომელნიც შეიძლება იმ სახელმწიფოს წარმომადგენელნიც იყვენ, რომელთაც ქვეკომისიაში თავისი წარმომადგენელი არა ყავთ. შემდეგ თავმჯდომარე ლადომ დაურიგა დელეგატებს პროექტი იმ დადგენილებისა, რომელიც სასურველია დამტკიცებულ იქნეს სათანადო მთავრობათაგან და რომელიც შემუშავებულ იქნა ბარსელონაში და ჰორტე-როზეში. იმ სახელმწიფოთ, რომელნიც არ მონაწილეობდენ ხსენებული ხელშეკრულების შემუშავებაში, წინადადება ეძლევათ მიიღონ ყოველგვარი ზომები იმ უპირატესობათა მისაღებად, რომელიც ეძლევა ამ ხელშეკრულებით მის შედგენაში მონაწილე სახელმწიფოთ. გამოითქვა სურვილი, რათა ამ მიზნისთვის მოწვეულ იქნას ტექნიკოს დელეგატების ეონფერენცია.

ჩეხო სლოვაკიის დელეგაციის წევრმა ლანკასმა გააცნო დელეგატებს ჰორტე-როზეში დადებულ კონვენციის ზოგიერთი მუხლები და განმარტა მიზეზები მისი რატიფიკაციის დაგვიანებისა.

გერმანიის დელეგაციის წევრმა შტილემ აღნიშნა, რომ მისმა მთავრობამ თითქმის სავსებით მიიღო ხსენებულ დადგენილების პროექტი, რომელიც თავმჯდომარემ დაურიგა დელეგატებს და სხვათა შორის მოიგონა კრებას ის ნაბიჯები, რომელიც გადადგმულ იქნა გერმანიის მიერ ომის შემდეგ საერთაშორისო ტრანსპორტის აღსადგენად. ქვეკომისიის მეორე სხდომა დანიშნულია სამშაბათს 18 აპრილისათვის.

საფინანსო კომისიაში.

ანაზღაურებათა ვადის გადადება.

გენუა, 15 აპრ. რადიო. ბულგარეთის დელეგაციამ წარუდგინა საფინანსო კომისიას მემორანდუმი, რომელშიაც წინადადებას იძლევა გამოცხადებულ იქნეს დიდი ხნით მორატორიუმი ანაზღაურებათა გადახდისათვის, რათა შესაძლებელი გახდეს ლონდონის ექსპერტების წინადადებათა სასურველად გამოყენება.

გალიუტის მარაგი.

ბორდო, 16 აპრ. რადიო. საფინანსო კომისიამ, რომელსაც მინდობილი ქონდა სერ ხორნის წინადადების განხილვა, რომელიც შეტანილი იყო მემორანდუმის შესწორების სახით, დაადგინა, წინადადება მისცეს

(გაგრძელება 4-ე გვერდზე)

კონფერენციის მონაწილე სახელმწიფოთა მთავარ ბანკებს, შექმნან უცხო ვალიუტის მარაგი. იაპონიის დელეგატმა განაცხადა, რომ მას არ შეუძლია მისცეს ასეთი დავალება იაპონიის ცენტრალურ ბანკს. საფრანგეთის დელეგატმა პიკარმა განაცხადა, რომ საფრანგეთი მომხრეა თავისუფალი დახურდავების წარმოებისა, მაგრამ იგი თანახმაა ანგარიშში მიიღოს უმთავრეს ბანკების ბალანსი. სცნობს რა ზემოხსენებულ საკითხის დიდ მნიშვნელობას, პიკარი წინადადებას იძლევა გადასცენ ხორნის წინადადება განსახილველად ექსპერტების კომისიას. ეს წინადადება, ბელგიის დელეგატის მიხეხრობის გამო, მიღებულ იქმნა.

ეკონომიურ კომისიაში.

ეკონომისტთა თათბირი.

გენუა. 15 აპრ. რადიო. ეკონომისტების კომისიას 15 აპრილს ქონდა უკანასკნელი, მეოთხე სხდომა. თათბირმა დაამთავრა თავისი მუშაობა. მოხსენება წარდგენილ იქნება ფულის საკითხის ქვეკომისიაში.

რომი, 15 აპრ. რადიო. ეკონომისტთა თათბირმა ყოველ მხრივ განიხილა ის საერთო პრინციპები, რომელიც გამომდინარეობენ ევროპის ფულის ტრიალის თანამედროვე მდგომარეობიდან. მიღებულ იქმნა მთელი რიგი დადგენილებათა, რომელიც ეხება ხვა და სხვა სახელმწიფოთა უკიდურეს გაჭირვებათ. ეს წინადადებები დაყოფილია კატეგორიებათ ფულის ტრიალის მდგომარეობის მიხედვით.

რუსეთისათვის სესხის მიცემის აუცილებლობა.

ჰანოვერი. 17 აპრილი, (რადიო). ამერიკელ სენატორმა ფრანსმა განუცხადა გაზეთ „ფოსიშე ცაიტუნგი"-ს ვაშინგტონელ კორესპონდენტს, რომ ევროპის მოკავშირეთა ვალები შეიძლება დაფარულ იქნეს იმ შემთხვევაში თუ ამერიკას გადაეცემოდა გერმანიის ყოფილი აფრიკის კოლონიები. ფრანსი კატეგორიულად ამტკიცებს, რომ ევროპის აღდგენა დაწყებული უნდა იქნეს რუსეთის მიერ ვალების ცნობით, რის შემდეგაც დაუყონებლივ მოხდება თვით რუსეთის ცნობაც. ამ შემთხვევაში ამერიკის ოქროს ბაზარზე შესაძლებელი იქნება რუსეთისათვის 2 მილიარდი დოლარის სესხის რეალიზაცია, რომელიც საჭირო იქნება სათესლე მასალისა, სასოფლო-სამეურნეო იარაღებისა და რკინის გზის მასალების შესაძენათ. ფრანსმა გამოსთქვა მტკიცე რწმენა, რომ ამ პირობებში რუსეთი საოცარი სისწრაფით შეძლებს წელში გამართვას უკანასკნელი წლების საშინელ დაბომბვათ შემდგ. რუსეთისათვის შაინ დაიბადა შესაძლებლობა თავის დროზე გადიხადოს ინგლისისა და საფრანგეთის პროცენტები. რითაც, ცხადია მდგომარეობა შეუმსუბუქდება გერმანიასაც.

განიარაღების საკითხი.

ჰანოვერი. 17 აპრილი, (რადიო). საფრანგეთის გარეშე საქმეთა მინისტრს, ზოგიერთ გაზეთების ცნობით, განუცხადებია, რომ საფრანგეთის მთავრობამ 14 აპრილს დაადგინა არ გაუწიოს წინააღმდეგობა გენუას კონფერენციაზე განიარაღების საკითხის განხილვას თუ მას კვლავ აღძრავენ კონფერენციაზე. საფრანგეთის მთავრობა აცხადებს, რომ იგი, როგორც წინათაც, სდგას ბულონის შეთანხმების ნიადაგზე და თვითონ დელეგატების საშვალებით ყოველ შემთხვევაში, განზრახ, დასვამს განიარაღების საკითხს ერთა ლიგის მიერ განსახილველად.

ნაუენი. საფრანგეთის გარეშე საქმეთა მინისტრი უარყოფს იმ ხმებს თითქოს საფრანგეთის მთავრობა თანახმა იყოს დაუშვას გენუას კონფერენციაზე განიარაღების საკითხის განხილვა.

ბარდო. გაზეთი „პტი პარიზიენი" სწერს: თუ საფრანგეთის დელეგაციის მოთხოვნილება, განიარაღების საკითხის ერთა ლიგისათვის განსახილველად გადაცემის შესახებ, არ იქნა დაკმაყოფილებული, მაშინ საფრანგეთის მთავრობა თავს შეიკავებს და მონაწილეობას არ მიიღებს მის გარჩევა—გადაწყვეტაში. ამ თვალსაზრისს აუცილებლად და გადაჭრით მხარს დაუჭერენ მცირე ანტანტის დელეგატები.

რუსეთის პრობლემა

კერძო მოლაპარაკება.

გენუა, 15 აპრილი (რადიო). 15 აპრილს დილით შეიკრიბენ იტალიის საფრანგეთის, ინგლისის და ბელგიის ექსპერტები რუსეთის დელეგატებთან ერთად მიმდინარე საკითხების განხილველად, რომლებიც დაკავშირებულია რუსეთის პრობლემასთან. ამ თათბირის მიზანია უდიდეს შეთანხმების მისაღწევ გზების გამოძებნა. საბოლოო რედაქცია მომავალ შეთანხმებისა შემუშავებულ უნდა იქნეს № 1 კომისიის მიერ. იმავე დარბაზში რამოდენიმე საათის შემდეგ უნდა შეკრებილიყვნენ იტალიის, ინგლისის საფრანგეთის და ბელგიის დელეგატები აღნიშნულ სახელმწიფოთა ექსპერტებთან და რუსეთის დელეგატებთან ერთად სათათბიროდ.

საფრანგეთის პრესის გამოძახილი.

გენუა, 16 აპრილი (რადიო) საფრანგეთის პრესის გამოძახილი გენუას კონფერენციაზე ეხება უმეტესად რუსეთის დელეგატების მოლაპარაკებას. პრესის აზრი ძლიერ თავდაჭერილია.

გადამწყვეტი დღე.

გენუა, 16 აპრილი (რადიო). ბარტუმ განუცხადა გაზეთების კორეს პონდენტებს, რომ 15 აპრილი უნდა იქნეს რუსეთის დელეგატებთან მოლაპარაკებაში გადამწყვეტ დღედ. მისი სიტყვებით იგივე განაცხადა ლოიდ ჯორჯმაც, რომელმაც რუსეთის დელეგაციას აცნობა რუსეთის მხრით ლონდონში ექსპერტების მიერ გამომუშავებულ პროექტის პრინციპების მიღების ან უარყოფის გადაწყვეტის აუცილებლობის შესახებ. ლოიდ ჯორჯმა სთხოვა რუსეთის დელეგაციას გაეცა პასუხი დასმულ კითხვაზე შაბათის განმავლობაში. ბარტუმ განაცხადა: თუ რუსეთის დელეგაციის პასუხი იქნება არასასურველი, გენუის კონფერენცია გვერდს აუვლის რუსეთის პრობლემას და დაიწყებს სხვა საკითხების გარჩევას.

რუსეთის მემორანდუმი.

გენუა, 15 აპრილი (რადიო). ეკონომისტების კომისიამ გააჩრია მეორე სხდომაზე რუსეთის მემორანდუმი, რომელიც რუსეთის დელეგაციამ წარადგინა 13 აპრილს ფულის ტრიალის საკითხების შესახებ, ამავე საკითხზე მემორანდუმი წარადგინა ბულგარეთის კომისიამაც.

რომი, 15 აპრილ (რადიო). ეკონომისტების კომისიამ 15 აპრილს დილით ვრცლად განიხილა მოკავშირე ექსპერტების ლონდონის დადგენილებანი. შეტანილია დამატებები და შესწორებანი.

საფინანსო კომისია.

გენუა. 17 აპრილი. რადიო. ფულის ტრიალის საკითხის შესახებ ქვეკომისიას ქონდა სხდომა 17 აპრილს დილით სერ რობერტ ხორნის თავმჯდომარეობით. ქვე—კომისიამ მიიღო ბელგიის დელეგაციის წინადადება, რომელსაც მხარი დაუჭირა დანიის დელეგაციამ, რომ მოხსენება ფულის ტრიალის შესახებ გადადებულ იქნას შემდეგი სხდომისათვის. გერმანიის დელეგატების წინადადება გაცვლა გამოცვლის შესახებ, გადაეცა წინასწარ განსახილველად ეკონომისტების კომისიას, რომელიც შეიკრიბება დილას 18 აპრილს ჰლაკეტის თავმჯდომარეობით.

სახელმწიფო ხარჯების შემცირება.

გენუა. 16 აპრილი. რადიო. საფინანსო ექსპერტების კომისიამ დაამთავრა ლონდონის პროექტის განხილვა. მიღებულია შესწორებები, რომელიც მდგომარეობს იმაში, რომ მიეცეს დაინტერესებულ სახელმწიფოებს მოქმედების საკმაო თავისუფლება. მიღებულია წინადადება ეკონომიური წონასწორობის დამყარების შესახებ. მოწონებულია აგრეთვე ინგლისის დელეგატების წინადადება სახელმწიფო ხარჯების შემცირების პროექტის გამოყოფის შესახებ. იტალიი წარმომადგენელმა ბიანკინიმ შემოიტანა შესწორება, იმ ზომების გამონახვის, რომლებიც ეხება იმ ზომებს, რომლებისადმი მიმართვაც საჭირო იქნება თუ ფულის ტრიალის დროს დარჩა ზედმეტი ფული. შესწორება მიღებულია ერთხმად.

საერთაშორისო კომპენსაციის პალატა.

გენუა. 15 აპრილი. (რადიო). საფინანსო ექსპერტთა კომისიამ მოიწონა ლუკატის წინადადება „საერთაშორისო კომპენსაციის პალატის" დაარსების შესახებ. კომისიამ გამოიმუშავა საერთაშორისო კომპენსაციის პროექტი ფინანსების საკითხის შესახებ. ეს პროექტი გადაეცემა დელეგატების სათანადო კომისიას მოკლე განმარტებითი ბარათით.

საბჭოების საკითხი.

გენუა. 15 აპრილი. (რადიო) იტალიის დელეგაცია შეიკრიბა ვატიკანის მინისტრის როსის მეთაურობით წინადადებების გამოსამუშავებლათ, რომლებიც უნდა წარუდგინონ იმ ქვეკომისიას, რომელიც იხილავს საბჭოების საკითხებს. ეს წინადადებები უნდა გამოიმუშავოს იტალიის დელეგაციამ, რადგანაც ამის ვალდებულება იკისრა მინისტრმა როსიმ, რომელმაც თავის დროზე განაცხადა, რომ იტალიას შეაქვს ზოგიერთი ცვლილებანი და შესწორებანი მოკავშირეთა ექსპერტების მიერ ლონდონში გამომუშავებულ წინადადებებში.

ანგორის დელეგაცია.

გენუა, 17 აპრ. რადიო. ანგორის დელეგაციამ, გენუაში ჩასვლისას, მიმართა თხოვნით სტეფანის დეპეშათა სააგენტოს გამოაქვეყნოს მათი ენერგიული პროტესტი ოსმალთა მიუწვევლობის გამო. ანგორის დელეგატების სიტყვით კონფერენციამ არ უნდა უთხრას ოსმალეთის წარმომადგენლებს უარი მიიღონ მონაწილეობა კონფერენციის მუშაობაში, რადგანაც ოსმალეთს დიდი ინტერესი აქვს ევროპაში.

იტალიის პოზიცია მოწონებულია.

გენუა, 17 აპრ. (რადიო) იტალიის მთავრობამ, მოისმინა რა თავმჯდომარის ფაქტას მოხსენება გენუის კონფერენციის საქმეების მსვლელობის შესახებ, მოიწონა იტალიის დელეგაციის პოზიცია.

ავსტრიის დელეგაცია.

გენუა. 17 აპრ. რადიო. 18 აპრ. ვენიდან გენუაში ელიან საგარეო საქმეთა მინისტრის ბენეტს, რომელიც ჩაუდგება სათავეში ავსტრიის დელეგაციას კანცლერ შეიერის არყოფნის დროს. ბენეტს თან ახლება დელეგაციის ორი ახალი წევრი, რომელთაგანაც ერთი სპეციალისტია ტრანსპორტის საკითხებში—მეორე კი ფინანსიურში.

ინტიმიური საღამო.

გენუა, 17 აპრილი. რადიო. საგარეო საქმეთა მინისტრში შანცერმა 16 აპრილს ინტიმიურ წრეში გამართა საუზმე ლოიდ-ჯორჯისა და მისი ოჯახობის პატივსაცემლათ.

ეკლესია კმაყოფილია.

განოვერი, 17 აპრ. რადიო. გენუიდან იტყობინებიან, რომ არხიეფისკოფოსი გენუისა ეწვია სადარბაზოდ მინისტრ ფაქტას და განუცხადა, რომ ეკლესია გამოსთქვამს სრულ კმაყოფილებას სამშვიდობო კონფერენციის მუშობის მსვლელობით. არხიეფისკოპოსი კმაყოფილია მაჯელობის ამ ტემპითა და მიმართულებით, რომლითაც სწარმოებს უმთავრეს საკითხთა გარჩევა. გაზეთები ამ დარბაზობაში ხედავენ მეგობრულ დამოკიდებულებათა დამყარებას სახელმწიფოსა და ეკლესიის შორის, რასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს იტალიისათვის.

იტალიის მეფის დარბაზობა.

ნაუენი, 17 აპრილი რადიო. იტალიის მეფეს განზრახვა აქვს ეწვიოს გენუას 21 აპრილს, იტალიის მეფე მივა გენუაში, როგორც საანდრო პირი.

ლიუქსემბურგის დელეგაციის პროტესტი.

ბერლინი, 17 აპრილი რადიო. ლიუქემბურგის დელეგაციამ განაცხადა პროტესტი იმის წინააღმდეგ, რომ მათი დელეგატი ერთიც არ გაუყვანიათ არც ერთ კომისიაში. დელეგაციამ თავისი ინტერესების დაცვა მიანდო ბელგიის წარმომადგენლებს და გაიმგზავრა გენუიდგან.

ბრძოლა სიმოქალაქეთა

სამტრედია

ანგარიში

საქართველოს დამშეულთა დამხმარე სამტრედიის რაიონის კომიტეტისა.

კომპარტიის ინიციატივით სამტრედიაში შედგა საქართველოს დამშეულთა დამხმარე კომიტეტი. კომიტეტის თავმჯდომარეთ აირჩიეს ამხ ილ. სტურუა. მდ ვასო კაკაბაძე. კომიტეტმა იმ თავითვე ენერგიული მუშაობა აწარმოვა და შეკრიბა შემდეგი:

1) ყულაბებით სულ 7,290,800.
2) ურმებიდან 317,000.
3) მოღებულია ბილეთების გაყიდვიდან ამხ. სერგო ბახტაძისაგან 660,000.
4) მიღებულია ქალაქის ვაჭართა კომისიისაგან შეკრებილი 13,703,000.
5) გამოჩინებულის თემისაგან 544,000.
6) რკ. გზის კლუბში ბილეთების 1,140,000.
7) ამხ. სერგო ბახტაძისაგან 1,665,000.
8) ამხ. ალექსანდრე პაპავისაგან შეკრებილი 220,000.
9) ეკონომიური განყ. ერთი დღით ბაეების პროცენტების გადადებით 3. 546.000.
10 შემოსული საქონლის გადაყიდვა 225,000.
11) ლიბინ-ავგნის თემის აღმასკომისაგან 818,000.
12) ტომანიერის თემის დამშეულთა კომიტეტისაგან 1,830,000.
13) ბილეთების განაყიდი ამხ. სპ. კიკაჩეიშვილის და რაფ. ფარცხალაძისაგან 2.255 000.

სულ 34 213 800.

ამათში რუსული ბონებით არის 1.368.000.

დაიხარჯა სხვადასხვა საჭიროებისათვის 979,000.

აგრეთვე შემოვიდა ფქვილათ ლანირ-ჭალნის თემისაგან სიმინდის 12 ფუთი.

სამტრედიის კომიტეტი თავის უღრმეს მადლობას უცხადებს ყველა იმათ, ვინც დაეხმარა დამშეულებს განსაკუთრებით მოქალაქე ვაჭართა იმ ჯგუფს, რომლებმაც ალლო აიღეს მდგომარეობას და გაიღეს თავისი წვლილი მათი სახელი კი რომლებიც განზე გადგენ და არ შეეწყინენ დამშეულებს, სამარცხვინო ასოებით აღინიშნება შავს დაფაზე.

დამმარე კომიტეტის თავმჯდომარე **ილ. სტურუა.**

მდივანი: **ვ. კაკაბაძე.**

ქალ. სამტრედია 1922 წ 12 აპრილი.

ფითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი.

რესპუბლიკის სამხედრო საბჭოს თავმჯდომარის ბრძანება.

მოსკოვი. 15 აპრ. (რადიო). გამოიცა რესპუბლიკის სამხედრო საბჭოს თავმჯდომარის ტროცკის შემდეგი ბრძანება წითელი ლაშქრისა და წითელი ფლოტისადმი:

„ამა წლის 10 აპრილს გაიხსნა გენუას საერთაშორისო კონფერენცია, რომელზედაც მუშურ გლეხური რუსეთის წარმომადგენლები აწარმოებენ მოლაპარაკებას ბურჟუაზიულ სახელმწიფოთა წარმომადგენლებთან, რათა იქნას აღდგენილი მშვიდობიანი, საქმიანი და კეთილი სწორი სავაჭრო ურთიერთობანი. საბჭოთა დელეგაციის თავმჯდომარემ ამხ. ჩიჩერინმა კონფერენციის პირველ სხდომაზე წაიკითხა შეიტანა საყოველთაო განიარაღების შესახებ. საფრანგეთის კაპიტალისტური რესპუბლიკის წარმომადგენელმა ბარტუმ მაშინვე გაილაშქრა საბჭოთა დელეგაციის წინააღმდეგ და განაცხადა, თუ ეს საკითხი დაისვა გასარჩევად, საფრანგეთის დელეგაცია დასტოვებს კონფერენციასო.

აგრეთვე დიდი ბრიტანეთის წარმომადგენელმა ლოიდ ჯორჯმა განაცხადა, რომ განიარაღების საკითხი არ დასმულიყო კონფერენციაზე. საკითხი ჯერ ჯერობით მოიახსნა, კიდევ მეტი, ბურჟუაზიულ ტელეგრაფის სააგენტოებმა სცადეს. მიეუწერებიათ თვით წინადადება ამხ. ჩიჩერინისა. რას ნიშნავს საბჭოთა დელეგაციის მიერ წარდგენილი წინადადება: ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ გულწრფელად გვწადია მშვიდობიანობა და მხათ ვართ განვიარაღდეთ. იმ შემთხვევაში თუ ჩვენთან ერთად განიარაღდება ისინიც, ვინც ჩვენ თავს გვესხმოდა დღემდე.

რას ნიშნავს კაპიტალისტური საფრანგეთის უარი ჩვენი წინადადების განხილვაზე. უარი ნიშნავს იმას, რომ კაპიტალისტური სახელმწიფოები და უპირველეს ყოვლისა ძლევამოსილი საფრანგეთი სცდილობს შეინარჩუნოს

რუსეთის კომუნისტური პარტიის მე-11 ყრილობა

ამხ. ლენინის სიტყვა

ც. კ. პოლიტიკური მოლაპარაკების შესახებ

(გაგრძელება. იხ. „კომუნისტი № 83)

უკანდახევის შეჩერება.

ეხლა მე მსურს თქვენი ყურადღება მივაქციო უკანდახევის შეჩერების საკითხს; მე რამდენიმეთ შევეხე მას ჩემს სიტყვაში მელითონეთა ყრილობაზე; მას შემდეგ, ჩემი აზრის საწინააღმდეგო არაფერი შეგვხვედრია არც ამხანაგების კერძო წერილებში, არც ცენტრალურ კომიტეტში. ცენტრალურმა კომიტეტმა ჩემი გეგმა გაიზიარა; გეგმა მდგომარეობდა იმაში, რომ აქაც, პარტიულ ყრილობაზე, ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო ძოხსენებიც ხაზგასმით აღგვნიშა და დაგვედასტურებია უკანდახევის შეჩერება და ამასთანავე გვეთხოვა ყრილობისათვის სათანადო დირექტივი, ყველასათვის სავალდებულო. ერთი წლის განმავლობაში ჩვენ უკან ვიხევდით, ხოლო დღეს მთელი პარტიის სახელით უნდა ვსთქვათ—კმარა! მიზანი რომელსაც ისახავდა უკანდახევა უკვე მიღწეულია. ეს პერიოდი თავდებულია, ან უკვე გათავებულია. დღეს სხვა მიზანი სდგას ჩვენს წინაშე, მიზანი ძალთა გადაჯგუფებისა. საერთოდ და მთლიანად, ასე თუ ისე, უკანდახევა წესიერათ ჩავატარეთ. მართალია, ჩვენში მაინცა და მაინც ძვირად არ გაისმოდა მრავალნაირი ისეთი ხმა, რომელსაც სურდა ეხილა არა მწყობრი, არამედ პანიკური უკანდახევა. მაგ. ზოგიერთი წარმომადგენელი იმ ჯგუფისა, რომელიც მუშათა ოპოზიციის სახელს ატარებს, (ვფიქრობ, რომ ამ სახელის მათ მიერ ტარება სწორი არ არის), ამტკიცებდა, რომ ამა თუ იმ ნაწილში, ამა თუ იმ თვალსაზრისით, ჩვენი უკანდახევა არის შეცდომა. ეგ ხალხი წრეს გადასული გულმოდგინეობით ეტანებოდა ერთ კარსა და თავი ამოყო მეორეში,—ეს ახლა აშკარად სჩანს. ეგრედ წოდებული მუშათა ოპოზიცია მაშინ ვერ აჩინევდა იმ მოვლენას, რომ მისი მოღვაწეობა სრულიადაც არ ემსახურებოდა ჩვენი მოძრაობის გამოსწორების საქმეს; იგი ვერ აჩინევდა, რომ ამ მოღვაწეობას ჰქონდა მხოლოდ ერთადერთი მნიშვნელობა—იგი სთესდა პანიკას და ხელს უშლიდა უკანდახევის წესიერად მსვლელობას.

უკანდახევა ძნელი საქმე საერთოდ; უკანდახევა ძნელი საქმეა იმ რევოლიუციონერისათვის, რომელიც შეეჩვია წინსვლას, რომელიც რამდენიმე წლის განმავლობაში წარმოებდა შეტევას თავბრუდასხმული გამარჯვებით და ამასთანავე სხვა ქვეყნებშიაც ეგულვება მრავალი რევოლიუციონური, შეტევისათვის განმზადილა და მისთვის მეოცნებე. ჩვენი შეტევა იყო ბრწყინვალე, გვქონდა მრავალი არიჩვეულებრივი გამარჯვება; ამავე დროს უალრესად განადგურებულ რუსეთში ჩვენ არ გაგვჩნდა მატერიალური საფუძველი მონაპოვარის შენარჩუნებისათვის; და სწორედ იმიტომ, რომ ასეთ პირობებში ჩვენ ვაწარმოებდით ნაყოფიერ შეტევას, სწორედ ამიტომ, ჩვენთვის ნათელი იყო უკანდახევის სრული აუცილებლობა. ჩვენ არ შეგვეძლო გაგვემაგრებია ყველა პოზიცია, რომელიც სწრაფი, უეცარი თავდასხმით დაგვიპყრია; მაგრამ, მეორეს მხრივ, უდიდესი ბედნიერება იყო მუშათა და გლეხთა ენტუზიაზმის ტალღას ეს სწრაფი და გამარჯვებული წინსვლა; ამან მოგვცა ჩვენ დიდი თავისუფალი ადგილი, ამის წყალობით შეგვეძლო ჩვენ ძალიან შორს დაგვეხია უკან, შეგვიძლიან დღესაც დავიხიოთ დიდ მანძილზე და ამასთანავე არ დავკარგოთ ის, რაც არის მთავარი და ძირითადი. ყველაზე საშიში გარემოება უკანდახევის დროს არის პანიკა როდესაც მთელი არმია (ეს, რასაკვირველია არ ვლაპარაკობ ჩვენ საბჭოურ არმიაზე), უკან იხევს, რა თქმა უნდა, სულ სხვა განწყობილებაა, ვიდრე მაშინ, როცა ყველა წინ მიდის; უკან დახევის დროს ხშირია სულიერად დაცემა და თავის ჩაქინდვრა.

ჩვენ პოეტებიც კი გვყავდნენ, რომელნიც სწერდნენ, რომ აი, მოსკოვში არის ამხელა გაჭირვება, სიმშილობა და სიცივე; „მაშინ, როდესაც წინად იყო სიწმინდე, სილამაზე, დღეს არის ვაჭრობა, სპეკულიაცია". ასეთი პოეტური ნაწარმოები ჩვენ მრავალი გვაქვს.

სრულიად გასაგებია, რომ ეს მოვლენა წარმოშვა უკანდახევამ; და სწორედ აქ არის უდიდესი საფრთხე: მეტად ძნელია უკანდახევა ძლევამოსილი და ბრწყინვალე შეტევის შემდეგ. შეტევის დროს საქმე სხვანაირად გახლავთ; კიდეც რომ ხელი არ შეუწყო დისციპლინის დაცემას ყველა თავის-თავად მიაბიჯებს და წინ მიჰქრის, უკანდახევის დროს უნდა იყოს შეგნებული დისციპლინა და იგი ასჯერ უფრო საჭიროცაა, რადგანაც, როცა მთელი არმია უკან მიდის მის წინაშე ბნელეთია, მან არ იცის სად გაჩერდება, იცის და ხედავს მხოლოდ უკან დახევას, აქ ზოგჯერ საკმარისია ერთი-ორი პანიკური ამოძახილი, რომ ყველა გაიქცეს თავ-ეულ მოგლეჯილი,—აქ დიდი საფრთხეა. როდესაც ნამდვილი არმია ასეთ უკანდახევას იწყებს მას წინ მიაგებებენ ხოლმე ტყვეისმფრქვეველებს, ტყვეისმფრქვეველებს მიმართავენ ხოლმე მაშინაც, როცა მწყობრი და წესიერი უკანდახევა იქცევა თავმოკრილ სრბოლათ, ასეთ შემთხვევაში ხშირათ გაიგონებთ ბრძანებას: „ესროლე!" და ეს სწორია.

ჩვენ ვაწარმოებთ მეტად მძიმე უკანდახევას; ერთადერთი ჩვენი საზრუნავი აქ ის არის, რომ დავიცვათ ხელრიანი დისციპლინა, ვინც ასეთ მომენტში სთესს პანიკას, თუნდაც იგი ხელმძღვანელობდეს საუკეთესო განზრახვებს, უნდა დაისჯოს მკაცრად, სასტიკად და ულმობელად; ეს უნდა ვიქონიოთ ხედველობაში არა მარტო ზოგიერთი საქმეების მიპართ ჩვენს შინაურ პარტიულ ცხოვრებაში, ვრამედ კიდევ მეტად ისეთი ბატონების მიმართ როგორიც არიან მენშევიკები, ან, თუ გნებავთ, ორნახევარი ინტერნაციონალის ყველა არწივები.

ამ დღეებში „კომუნისტური ინტერნაციონალის" მე-20 წიგნში მე წავიკითხე ამხ. რაკოშის წერილი ოტო ბაუერის ახალი წიგნის შესახებ; მოგეხსენებათ, ჩვენ ყველანი ბაუერის მოსწავლენი ვართ, მაგრამ ომის შემდეგ იგი, როგორც კაუცკი, იქცა საცოდავ „მენშანინად" და ეხლა სწერს: აი, ისინი უკან იხევენ, კაპიტალიზმისაკენ, ჩვენ ყოველთვის ვამბობდით რომ ეს რევოლიუცია ბურჟუაზიულია.

მენშევიკებსა და ესერებს, რომელნიც ასეთ ამბებს ქადაგებენ, უკვირთ როცა ვეუბნებით, რომ ასეთი საქციელისათვის ჩვენ ვხვრეტავთ ხალხსა; განცვიფრებაში მოდიან და ამავე დროს საკითხი ხომ მეტად მარტივი და ნათელია: როცა არმია უკან იხევს საჭიროა ასჯერ მეტი დისციპლინა, ვიდრე შეტევის დროს, იმიტომ რომ შეტევის დროს ყველა წინ მიისწრაფის. ხოლო თუ ეხლა ყველა გაიწევს უკან, ეს იქნება დაღუპვა უცილობელი და დაუყოვნებელი.

სწორედ ასეთ მომენტში არის უმთავრესი წესიერი მოძრაობა, უკან დახევის ფარგლების სისწორით გაზომვა და პანიკის თავიდან აცდენა; და როდესაც მენშევიკი ამბობს: თქვენ ეხლა იხევთ უკან, მე კი ყოველთვის უკანდახევის მომხრე ვიყავი, მე თქვენ გეთანხმებით, მე თქვენი კაცი ვარ, მოდით ერთად დავიხიოთო, როდესაც მენშევიკი ამას ამბობს, ჩვენ მას ვეუბნებით: მენშევიზმის საჯარო მტკიცებისა და დაცვისათვის ჩვენმა რევოლიუციონურმა სასამართლომ უნდა დახვრიტოს ყველა, წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს ჩვენი სასამართლო კი არა, ეშმაკმა უწყის რა იქნებოდა.

მენშევიკებს არაფერი გაეგებათ და გაიძახიან: რანაირი დიქტატორული ზნისაა ეს ხალხი; ჩვენი პასუხი კი ასეთია: ან თქვენ კეთილი ინებეთ, ბ-ნო მენშევიკო, და თავი შეიკავეთ თქვენი შიზეფულების განცხადებისაგან, ან თუ აწინდელ პირობებში, (როცა ჩვენ გაცილებით უფრო გვიჭირს, ვიდრე თეთრების პირდაპირი შემოტევის დროს), თქვენ მაინცა და მაინც გსურთ თქვენი პოლიტიკური აზრების გამოფენა, მაშინ უკაცრავათ, გვაპატიეთ ასეთი კადნიერება, ჩვენ მოგეპყრობით ისე, როგორც თეთრგვარდიელთა ყველაზე მავნებელ და საზიზღარ ელემენტს ეს არ უნდა დავივიწყოთ.

როცა მე ვლაპარაკობ უკანდახევის შეჩერებაზე, ამით იმის თქმას არ ვაპირებ, რომ ჩვენ უკვე გაწვრთნილი ვიყოთ ვაჭრობაში. პირიქით მე სულ წინააღმდეგს ვფიქრობ და თუ ჩემი გამოსვლა ასეთ შთაბეჭდილებას მოახდენდა, მაშინ ჩემი აზრი სისწორით გაგებული ვერ იქნებოდა, ხოლო ეს დამომტკიცებდა, რომ მე არ შემეძლო უნარი სწორათ და გასაგებათ გამოვსთქვა ის, რასაც ვფიქრობ და რაც მინდა.

მაგრამ საქმე ეხლა იმაშია, რომ დაუყონებლივ შეჩერებულ იქნეს ის ნერვიულობა და გაუგებარი ფუსფუსი, რომელიც შეიქნა ჩვენში ახალი ეკონომიური პოლიტიკის გამო, საჭიროა შეჩერებულ იქნეს მეტად გავრცელებული მისწრაფება რაღაც ახალის ქმნისა, შეგუებისა და სხვ. ჩვენ ეხლა გვაქვს მთელი რიგი შერეულ საზოგადოებათა; მართალია, მათი რიცხვი მცირეა; უცხოეთის კაპიტალისტთა მონაწილეობით დაარსებულია ცხრა საზოგადოება და დამტკიცებული საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის მიერ; სოკოლნიკოვის კომისიამ დაამტკიცა კიდევ 6 და „სევეროლესმა" 2. ამგვარად დღეს ჩვენში არსებობს 17 საზოგადოება მოავალ მილიონიანი კაპიტალით, დამტკიცებული სხვადასხვა ინსტანციის მიერ. (რასაკვირველია, არევ-დარევას ჩვენს ინსტანციებშიაც კარგა მოზრდილი ადგილი უჭირავს, ასე რომ ერთი დამთნარება აქაც არის შესაძლებელი). მაგრამ ყოველ შემთხვევაში, რუსეთისა და უცხოეთის კაპიტალისტებთან ამ ჟამად ჩვენ გვაქვს სხვადასხვა საზოგადოება. ეს დიდი საქმე არ არის; ეს პატარა, მაგრამ პრაქტიკული დასაწყისი გვიჩვენებს რომ კოლუნისტები დაიფასეს, დაიფასეს მათი პრაქტიკის თვალსაზრისით, დაიფასეს არა ისეთძა მალამა დაწესებულებამ, როგორიც არის მაგ. ცენტროალური საკონტროლო კომისია, ან სრულიად რუსეთის ცენტრალური აღმასკოლებელი კომიტეტი; რასაკვირველია ცენტრალური **საკონტროლო კომისია** ფრიად კარგი დაწესებულებაა და ეხლა მას ძალა-უფლებასაც მეტს მივცემთ. მაგრამ მიუხედავათ ამისა, როცა თვითეული ეს დაწესებულება ამოწმებს კომუნისტებს, წარმოიდგინეთ, მათი აზრის ავტორიტეტს საერთაშორისო ბაზარზე არავინ სცნობს. (სიცილი). ხოლო როდესაც ჩვენულებრივი კაპიტალისტი, რუსი და უცხოელი, მონაწილეობას იღებს შერეულ საზოგადოებაში კომუნისტებთან, ჩვენ ვამბობთ: ავათ თუ კარგად ცოტა რამე მაინც ვიცით და გაგვიგეგება, ასეა თუ ისე, ზოგი რამ მაინც არის გაკეთებული, რაც დასაწყისს შეეფერება. რა თქმა უნდა, ეს ისე ბევრი და თვალსაჩინო არ არის: წარმოიდგინეთ, ერთი წელიწადია მას აქეთ, რაც განვაცხადეთ, რომ მთელი ჩვენი ენერგია, (და ამბობენ, რომ ჩვენ დიდი ენერგიის ხალხი ვართ), ამ საქმეს მოხმარდება, და წარმოიდგინეთ, რომ ამ ერთი წლის განმავლობაში გვაქვს მხოლოდ ჩვიდმეტი საზოგადოება!

ეს გარემოება გვიმტკიცებს, რომ ჩვენ ერთობ ტანმძიმე, ხელმოშვებული და ტომარა ხალხი ვართ, რომ ჩვენში ჯერ კიდევ ლონიერად გრძნობს თავს „ობლომოვშჩინა", რის გამო, ეჭვი არ არის, მოგვცხებენ მათრახებს. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ვიმეორებ, დასაწყისი არის, დაზვერვაც უკვე მოვახდინეთ. კაპიტალისტები ცხვირსაც არ შეყოფენ ჩვენს სახლში, რომ ნათლად არ ხედავდნენ ელემენტარულ პირობებს მათი მოქმედებისათვის. და რაკი კაპიტალისტების თუ გინდ სულ უმნიშვნელო ნაწილი ფიქრობს ჩვენთან მუშაობას, ეს უკვე იმას ნიშნავს, რომ ნაწილობრივად ჩვენ გავიმარჯვეთ.

ცხადია, აქ, აღნიშნულ საზოგადოებათა შიგნით, კაპიტალისტები იმდენს მოგვცხებენ, რომ ტკივილებს იოლად ვერ მოვიხდით. მაგრამ ეს არაფერია. მე არ ვამბობ, რომ ეს იყოს გამარჯვება,—ეს არის დაზვერვა, რომელიც გვიჩვენებს, რომ ჩვენ უკვე ასპარეზი გვაქვს, და რომ დღეს შეგვიძლიან უკან დახევა შევაჩეროთ.

დაზვერვამ გამოარკვია ხელშეკრულებათა სიმკირე კაპიტალისტებთან, მაგრამ მნიშვნელობა იმას აქვს, რომ რამდენიმე ასეთი ხელშეკრულება უკვე დ დებულია. რაც დღეს არის იმის საშუალებით უნდა ვისწავლოთ და ვიმოქმედოთ შემდეგში. ამ აზრით, უკვე დრო არის, შევსწყვიტოთ ნერვიულობა, ყვირილი, დაბნეულობა და ფუსფუსი. წერილი წერილს მოსდევს, ტელეფონოგრამა ტელეფონოგრამას: „მოახდინეთ ჩვენი რეორგანიზაციაც, ვინაიდან ახალი ეკონომიური პოლიტიკა გვაქვს". ყველა ფაციფუცშია, ყველა ცოდვილობს, არის ერთი და ვი დარაბა, ალიაქოთი და არეულობა; პრაქტიკულ საქმეს არავინ აკეთებს, არამედ ყველა მსჯელობს როგორ შეეგუოს ახალ ეკონომიურ პოლიტიკას და შედეგი, სიგლახის მეტი არაფერია.

ვაჭრები კი დასცინიან კომუნისტებს და ალბად დასძენენ: ეს ხალხი წინად სწორუპოვარი იყო სხვისი დაყაბულების ცდაში, ეხლა სწორუპოვარია მსჯელობა-ლაყბობაში. რომ ჩვენ კაპიტალისტები დაგვცინოდნენ, რომ ჩვენ დავიგვიანეთ—ეს სრულიად უეჭვო ფაქტია, და ამ აზრით ვამბობ მე, რომ საჭიროა ეს დირექტივა ნერვიულობის შეწყვეტისა დადასტურებულ იქნეს ყრილობის სახელითაც. უკან დახევა გათავდა! კა

ლიერი იარაღი თავის ხელში, სუსტის, ჩაგრულის და უიარაღოს გასამაგრებლად.

წითელი ლაშქრის ჯარის კაცნო! წითელი ფლოტის მეზღვაურნო ჩვენ ვსურვებთ ჩვენს წარმომადგენლობას ახალი მუშაობაში წარმატებას.

ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ევროპის ალხი აიძულებს თავის მეომარ ბურჟუაზიულ მბრძანებლებს ყურადღებით მოეპყრონ ხალხთა შორის მშვიდობიანობის მოთხოვნილებას მხოლოდ საქმე ბურჟუაზიული მთავრობები კატეგორიულ უარით უპასუხებენ ჩვენს მოთხოვნილებას საყოველთაო განიარაღების შესახებ თვითეული ჩვენგანი იქნება შეურყეველი და ფხიზელი თავის საომარ სადარაჯოზე

თესვის კამპანია.

ახლო მომავალში ადესაში მოვა ახალი გარეთიდან მარიუპოლისთვის დანიშნული სათესი მასალა.

გემი „ვენიზელოსით“ მოვიდა ოდესაში 280,000 ფუთი სიმინდი, 80,100 ფუთი შვრია, 8700 ფ. ლობიო. ოდესის, ნიკოლაევის და დონის გუბერნიებში მოვიდა წვიმები ოდესის გუბერნიაში იზრდება შანსები მოსავალზე.

— ბოლო დროს წელში ნიადაგი მთელ საბჭოთა რუსეთში სისველის მხრივ დამაკმაყოფილებელი იქნება. გაზაფხული ხელს უწყობს სისველის თანაბარ განაწილებას, რაც უმთავრესი პირობაა კარგი მოსავლისთვის.

მიწის დამუშავება.

მოსკოვი. 14 აპრ. (რადიო), მიწამოქმედების სახალხო კომისარიატმა და რ. კ. პ. ც. კ—მა დაადგინა ყველა ადგილებზე დეპეშები გლეხებს ბოლის მიწის ახალი წესებით დამუშავების პროპაგანდისათვის. სამიწათმოქმედო ორგანოების მთავარ ამოცანას შეადგენს ეხლა მიწის დამუშავების ხანაში მიწის მუშაობა მასებში თვითმოქმედების აღძრა სამეურნეო ინიციატივის საფუძველზე მცხოვრებლების საშუალებებით. ამიტომ ყველა საგუბერნიო კომიტეტებს მიწამოქმედების საგუბერნიო სამართველოებს წინადადება ეძლევა ყველა შესაძლებელ საშუალებებით აცნობონ გლეხობას და განუმარტონ მათ, რომ შემდეგში სახელმწიფო აწარმოებს მიწის დამუშავებას თავისებურად, ბოლოდ სათადარიგო მიწების გამოსაყოფად, და აგრეთვე იმ ადგილებზე, სადაც მიწის ურთიერთობა ძლიერ არეულია, რაც აბრკოლებს სოფლის მეურნეობას და სადაც მოსახლეობას სავსებით არ შეუძლია საქმის მოგვარება სახელმწიფოს ჩარევის გარეშე.

ყველა დანარჩენ შემთხვევებში კი, მიწის დამუშავება იწარმოებს მხოლოდ თვით მცხოვრებლების შუამდგომლობით და მათ ხარჯზე. გადასახადი მუშაობისთვის, ადგილობრივ პირობებთან შეფარდებით გამომუშავდება საგუბერნიო ეკონომიურ საბჭოს მიერ.

ეკლესიის განძეულობა დამშეულებს.

მოსკოვი; 14 აპრ. რადიო. 10 აპრილამდი 34 გუბერნიაში ჩამორთმეულია 2 264 ფუთი და 1 ნახ. გირვანქა ვერცხლი, 68 ფუთი და 21 ნახ. გირვანქა ოქრო, 5,200 ცალი ძვირფასი ქვები, 632 ფ. ნახ. გ. სპილენძი. განძეულობის უმეტესი რიცხვი შემოვიდა მოსკოვის გუბერნიიდან, სახელდობრ 926 ფ. და 17 გირ. ვერცხლი, 1 ფუთი და 30 გირ. ოქრო და 3000 ც. ძვირფასი ქვა.

კოსტრომის ეკლესიებიდან ჩამორთმეულია 1 ფ. 25 გირ. ოქრო 83 ფუთზე მეტი ვერცხლი და 1560 ც. ბრილიანტი. მორწმუნეთა ჯგუფებმა ენერგიული მონაწილეობა მიიღეს ჩამორთმევის საქმეში. ჩუხლომის მაზრის მღვდელთ-მსახურთა ყრილობამ მიმართა მორწმუნეთ მოწოდებით მისცენ მთავრობას საეკლესიო განძეულობა.

— ხერსონში „ბლაგოვეშჩენსკი“ მონასტრიდან ჩამორთმეულია განძეულობა 200 მილიარდ მანეთად ღირებული ეპისკოპოს პახომიმ მეორედ მიმართა მოწოდებით ყველა ადგილობრივ და სამრეველო საბჭოებს გაუძღვიერონ დახმარება ეკლესიის განძეულობის ჩამორთმევ კომისიას.

— ყაზანის მოქალაქეთა საზოგადოკრებამ საღვდელოების მონაწილეობით სცნო, რომ ჩამორთმევა უნდა გატარდეს ცხოვრებაში სავსებით და დაუყონებლივ რადგანაც შიმშილი არ იცდის.

— ბალაშევში ქალაქის მრევლის ყველა მორწმუნეთა მრავალ რიცხოვანმა კრებამ ხმის დიდი უმეტესობით გადასწყვიტა მოიწონონ საეკლესიო განძეულობის ჩამორთმევა.

— ბრიანსკში საეკლესიო ქონების ჩამორთმევა მიმდინარეობს მშრომელთა საერთო თანაგრძნობით. მუშებს და წითელ არმიელებს გამოაქვთ გადაწყვეტილება ჩამორთმევის მტკიცე გატარების შესახებ. უმეტესი სამღვდელოება ბურჟუაზიასთან ერთად უშედეგოდ ცდილობს ხელი შეუშალოს საეკლესიო განძეულობის ჩამორთმევას.

— ორკუტსკში შესდგა საპროტესტო დემონსტრაცია სამღვდელოების წინააღმდეგ, რომელიც შეეცადა განძეულობის შეკრებისათვის ხელი შეეშალა. მუშები გამოვიდენ დროშებით, რომლებზედაც წარწერილი იყო: „ეკლესიის ოქრო—დამშეულებს“. ვოლგის მხარის ლტოლვილებმა მადლობა უთხრეს დემონსტრანტებს ასეთი გამოძახილისათვის.

— ტომსკში შესდგა მრავალ რიცხოვანი დემონსტრაცია მუშებისა და სახელმწიფო ნაწილების. დემონსტრანტები მოითხოვენ საეკლესიო განძეულობის დაუყონებლივ ჩამორთმევას.

— იეკატერინოსლავის საბჭომ ფაბრიკა ქარხნების კომიტეტების, პროფკავშირებ ს და სამხედრო ნაწილების წარმომადგენლებთან ერთად ერთხმად დაადგინა წინადადება მისცეს გუბერნიის აღმასკომს გაატარონ განძეულობის ჩამორთმევა და არ შეჩერდეს უძველეს სამღვდელოების წინაშე, რომელიც სცდილობს ჩაბაროს საეკლესიო განძეულობის ჩამორთმევის საქმე.

— სიმბირსკის გარნიზონის წითელ არმიელებს გამოაქვთ რეზოლუციები, სადაც ესალმებიან ეკლესიის ქონების ჩამორთმევას.

ინგლისი და რუსეთი მეთევზეობის საკითხის შესახებ.

მოსკოვი. 19 აპრ. (რადიო). თანახმად სახალხო კომისართა საბჭოს დეკრეტისა, რომელიც უკრძალავდა უცხოელებს თევზის ჭერას რუსეთის ჩრდილოეთის ზღვის ნაპირების ტერიტორიალურ წყლების 12 ვერსის მანძილზე, რუსეთის სადარაჯო გემების მიერ სხვა და სხვა დროს დაკავებულ იქნენ ბრიტანეთის ორი გემი, რომელიც სხვებთან ერთად აკრძალვის ზოსანი აწარმოებდენ თევზის ჭერას. ამის გამო დიდი ბრიტანეთის რწმუნებულმა რუსეთში გაუგზავნა ნოტა გარეშე საქმეთა კომისარიატს, რომელშიც აცნობა, რომ მისი მთავრობა ზომებს იღებს სამხედრო გემის გამოსაგზავნათ, რათა დაცულ იქნენ რუსების მიერ წარმოებულ დაბრკოლებათაგან ბრიტანეთის ის გემები, რომელნიც აწარმოებენ თევზის ჭერას სამი მილის ტერიტორიალურ ზონის გარეშე. გარეშე საქმეთა სახალხო კომისარის მოადგილემ ანხ. კარახანმა აცნობა 13 აპრილს ბრიტანეთის რწმუნებულს, რომ ამ გვარი განკარგულება მაჩვენებელია იმისა, რომ ბრიტანეთის მთავრობას შეიარაღებული ძალით სურს დააწესოს რუსეთისათვის სამი მილიანი ზონა ტერიტორიალური წყლებისა, რომ ეს განკარგულება ძალიანად ეწინააღმდეგება საერთო ხასიათს იმ მიწერ მოწერისას, რომელსაც ამ საკითხის შესახებ ადგილი ქონდა რუსეთსა და ინგლისს შორის; იგი აგრეთვე ეწინააღმდეგება ბრიტანეთის მთავრობის იმ ნაბიჯებს გენუას კონფერენციის მოწვევისათვის გადადგმულს, რომელსაც მიზნად ქონდა დასახული საერთაშორისო საკითხების სულ სხვა გვარად გადაჭრა და არა ისეთი ზომებით, რომელსაც აღნიშნულ შემთხვევისათვის იგი მიმართავს. თუ ბრიტანეთის მთავრობა არ შეცვლის თავის განკარგულებას ეს გარემოება აიძულებს რუსეთის მთავრობას შემოიღოს ჩრდილო ტერიტორიალურ წყლებისათვის თავდაცვა სამხედრო-საზღვაო ძალების მეოხებით.

რუსეთ-გერმანიის შეთანხმებას ხელი მოაწერეს

მოსკოვი. 19 აპრილი (რადიო) 16 აპრილს გენუაში ხელი მოაწერეს რუსეთის და გერმანიის შეთანხმების ორთავე რესპუბლიკების სრული ცნობის შესახებ. ამ შეთანხმების ნიადაგზე ორთავე მხარე უარს ამბობს ევროპის ომით გამოწვეულ ზარალის ანაზღაურებაზე და აგრეთვე იმ ზარალისა, რომელიც გამოწვეული იყო სამხედრო ტყვეების შენახვით. გერმანია უარს ამბობს მის ქვეშევრდომთათვის ნაციონალიზაციით და კონფისკაციით ჩამორთმეულ ქონების დაბრუნებაზე, რომელიც ჩამორთმეულ იქნა რუსეთის სოც. ფედ. საბჭ რესპუბლიკის დეკრეტისა და სხვა ზომების ძალით, იმ შემთხვევაში თუ რუსეთის მთავრობა უარს ეტყვის სხვა სახელმწიფოებს ანალოგიურ მოთხოვნილებაზე. გემების საკითხში უნდა მოხდეს განსაკუთრებული შეთანხმება საბჭოთა რუსეთსა და გერმანიის რესპუბლიკის შორის. რუსეთის საბჭ. ფედერ. სოც. რესპუბლიკასა და გერმანიას შორის დაუყონებლივ უნდა აღსდგეს დიპლომატიური დამოკიდებულება.

ანტანტა ვერ ისვენებს.

მოსკოვი, 19 აპრილი (რადიო). რუსეთ გერმანიის შორის ხელშეკრულების ხელის მოწერის ცნობ მ მოახდინა ძლიერი შთაბეჭდილება მოკავშირეებზე. მოკავშირეებმა ერთხმად დაადგინეს მიეხდოს იურიდიულ კონსილიას სასწრაფოდ გამოარკვიოს, რამდენად ეთანხმება ახალი ხელშეკრულება ვერსალისას.

საბოლოო გადაწყვეტილებისათვის.

მოსკოვი, 19 აპრილი (რადიო) 18 აპრილს მოკავშირეები შეიკრიბენ საბოლოო გადაწყვეტილების მისაღებად, რუსეთ გერმანიის შეთანხმების საკითხზე. თათბირს დაესწრებიან ყველა ელჩი მოკავშირეები და აგრეთვე მცირე ანტანტისა და პოლონეთის წარმომადგენლები.

ქრონიკა

◆ **ტრამვაის ტარიფი.** თბილისის ქალაქის აღმას. კომს. მცირე პრეზიდიუმა ერევნის მოედნიდან რუსთველის პროსპექტით სადგურისაკენ მარშრუტ № 1 და 2 ტრამვაის ხაზის განტვირთვის მიზნით, დაადგინა გადიდებულ იქნას ტარიფი ამ ხაზზე 5000 მანეთიდან 10.000 მდე პირველ სადგურამდე, და №№ 20 და 3 მარშრუტებს მიუმატონ მისაბმელი ვაგონები. № 12 მარშრუტისათვის, რომელიც ივლის ციციანოვის აღმართზე, დადგენილი იქნეს ფერიდი 10.000 მანეთი აღმასკომის დამტკიცებამდე. ეს ტარიფი უკვე გატარებულია ცხოვრებაში, ისე როგორც ხაზზე № 12 მარშრუტის მოძრაობის აღდგენა.

◆ **ხაჭოთა სახლების მმართველობა.** თანახმად ქალაქის საფინანსო-საბიუჯეტო კომისიის დადგენილებისა, თბილისის ქალაქის მცირე პრეზიდიუმმა დაადგინა მოახდინოს საბჭოთა სახლების მმართველობის სრული რეორგანიზაცია, კოოპერატორი მეურნეობის საბინაო ქვე განყოფილებაში საკანცელარიის სექციის სახით შეერთებით.

◆ **განათლების ხახალხო კომისარიატში.** განათლების კომისარიატის საორგანიზაციო ცენტრთან მოეწყო კომისართა, რომელმაც უნდა გადასინჯოს ტეხნიკუმებისათვის საჭირო სამოსწავლო სახელმძღვანელოები. კომისია შემდეგ გადაცემს თავის დასკვნას განყოფილებას ახალ სახელმძღვ ნელო წიგნების დაბეჭდვის და უკვე არსებულ ძველების გადაბეჭდვის შესახებ მომავალ სამოსწავლო წლისთვის. სასწრაფო ზომებია მიღებული მომავალ სამოსწავლო წლისათვის, სამოსწავლო საბჭოს მიერ განხილულ და მოწონებულ სახელმძღვანელოების დასაბეჭდათ და ამდენნაან ხმარებაში მყოფ წიგნების გადასაბეჭდათ.

◆ **ხახაზინო ტანსაცმელების დაკარგვა** საქართველოს წითელ არმიის საინჟ ნერო ბატალიონიდან მოიპარეს სახაზინო ტანსაცმელები 150 მილიონ მანეთისა. გამოძ ების ზემდეგ ქურდები აღმოჩნდნენ ვინმე მაკარენკო და ავაქოვი. მაკარენკო მიიმალა ხოლო ავაქოვი შეიპყრეს და თავის დანაშაულობაში გამოტყდა.

◆ **ბათომის ნავთსადგურში.** 13 აპრილს ბათომის ნავთსადგურში ჩამოვიდა გემი; საფრანგეთის—„სუსია“ 354 ტონი ტვირთით და 12 მგზავრით. ამაღე დღეს ნავთსადგურიდან გავიდა გემი; ინგლისის—„შეფერფილდი“ და იტალიის—„უმბრია“.

◆ **სოხუმის ნავთსადგურში.** 6 აპრილს სოხუმის ნავთსადგურში იდგა გემი: ოთხი ოსმალეთის, საბჭოთა—14, იაპონიის—1.

◆ **წარმოდგენები ხელოვანთა და განათლების მუშაკთა უმუშევართა სასარგებლოდ** 22—23 აპრილს თბილისში ყველა თეატრებში გაიმართება წარმოდგენა-საღამოები ხელოვნების და განათლების მუშაკთა უმუშევართა სასარგებლოდ.

◆ **მკბენართან ბრძოლა.** რადგანაც ფუულის ნიშნების უქონლობის გამო, არ მოხერხდა სავსებით „მკბენართან ბრძოლის კვირის“ ჩატარება, ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისარიატის სანიტარულ ეპიდემიოლოგიურ განყოფილებამ სავსებით დააკმაყოფილა თხოვნები ლა-

საბჭოთა-სამეურნეო ფრონტზე

თესვის კამპანია — ბორის მაზრაში.

3 აპრილიდან სამაზრო კომიტეტი შეუდგა მთელ მაზრაში თესვის კამპანიის რაც შეიძლება ფართო ჩატარებას, ამ მიზნისათვის კომიტეტის მიერ მოწვეულ იქნა საგანგებო სხდომაზე აღმასკომის, საადგილ-მამულო განყოფილების, თესვის კომისიის და სამაზრო სასურსათო კომისარიატის წარმომადგენლები ერთიანად განსაზღვრულ გეგმის შესამუშავებლათ თესვის კამპანიის ჩასატარებლათ. სხდომაზე მას შემდეგ, რაც მოსმენილ იქმნა მოხსენებები წარმომადგენლებისა, რომლიდანაც გამოირკვა მეტად ცუდი მდგომარეობა თითქმის ყველა და განსაკუთრებით კი ზოგიერთ რაიონებისა უთესლობის, უიარაღობის და ცოცხალ ინვენტარის უქონლობის გამო, გადმოტანილ იქნა შემდეგი დადგენილება: 1. დაუყონებლივ შეუდგეთ თესვის კამპანიის ჩატარებას 2. ყველა თემებში შესაძლებლობის დაგვარათ გაიგზავნოს პასუხისმგებელი ამხანაგები თესვის კამპანიის ხელმძღვანელობისათვის. 3. ფართოთ გავრცელებულ იქნას აგიტატორების საშუალებით იდეა ურთიერთ შორის დახმარებისა თესლეულობით, ცოცხალ და მკვდარ ინვენტარით, ამისათვის მოეწყოს სოფლებში ურთიერთ შორის დამხმარე კომიტ 4 ნებადაერთოს თემის საბჭ ებს და ურთიერთ შორის დამხმარე კომიტეტებს უკიდურეს აუცილებელ შემთხვევებში მიმართონ იძულებულ ... ...

რიბეგისა ამანოვის და ეწერის მომსპობი კრეოზოლის მიცემით.

ადმინისტრატიული სახელი. შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატის მიერ გამომუშავებული პროექტი დეკრეტისა ადმინისტრატიულად დაჯარიმების წესების შესახებ და გადაცემული იუსტიციის სახ. კომისარიატთან არსებულ საკანონმდებლო დებულებათა განყოფილების დასამტკიცებლად, გადასინჯულია უკანასკნელის მიერ და გაგზავნილი სახალხო კომისართა საბჭოს იუსტიციის სახალხო კომისარიატის კოლეგიაში.

აბრეშუმის მონოპოლია. მოისმინა რა ახ. ერქომაიშვილის განცხადება, სახალხო კომისართა საბჭომ მიანდო შრომის სახალხო კომისარიატს გაატაროს ცხოვრებაში სრულიად საქართველოს რევკომის დეკრეტი № 45, აბრეშუმის პარკის, აბრეშუმის, ფრიზონის, ფრიზონიტის და ქსოვილის მონოპოლიის შესახებ და მისცეს პასუხისგებაში ამ დეკრეტის დარღვევაში ყველა დამნაშავენი.

ხალხური შემოქმედება. მთავარი სამხატვრო კომიტეტის ლიტერატურულ სექციამ გამოიმუშავა პროექტი და ხელთ აღიცხვა ხალხური ქნილების ნაწარმოებების გამოსაშვებად. პროექტი და ხელთ-აღრიცხვა გაგზავნილია განსახილველად და დასამტკიცებლად სახალხო კომისართა საბჭოში, რომლიდგანაც მოთხოვნილია გამოცემისათვის საჭირო თანხა.

საქართველოს ეროვნულ სამხატვრო გალერეაში. დღეს, ხუთშაბათს, 20 აპრილს ეკვლავ იხსნება ეროვნული სამხატვრო გალერეა. გალერეა ღია არის ყოველ დღე (გარდა ორშაბათისა) დილის 11 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შესასვლელი ფასი: 10,000 და 5000 მანეთი. გალერეასთან არსებულ სამხატვრო ბიბლიოთეკით სარგებლობა შეიძლება მხოლოდ ერთი თვის შემდეგ.

ზაქარია ჭიჭინაძის იუბილე, რომელიც დანიშნული იყო აპრილის 23-ს გადიდო მაისის თვეში. დღე და რიცხვი ცალკე იქნება გამოცხადებული.

— ა. | წ. 19 აპრილს საქ. ს. ს. რესპუბლიკის მილიციის უფროსი გ. რატიშვილი და მილიციის მთავარ სამმართველოს პოლიტ-სეკრეტარიატის უფროსი ი. იობიძე, სამსახურის საქმეებისა გამო, გაემგზავრენ ბორჩალოს მაზრაში.

პოლიტეხნიკური ინსტიტუტი. პოლიტეხნიკური ინსტიტუტი თბილისის ბოტანიკურ ბაღში აშენებს სასოფლო მეურნეობის მცენარეებს, ლექციებზე საილუსტრაციო მასალად მისაღებად და სტუდენტთა პრაკტიკულ ვარჯიშობისათვის.

ტვირთ-ზიდვის გადასახადი. გადასახადის შესრულება. შრომის კომისარიატის ცნობით ტვირთ ზიდვის გადასახადის გატარებას შეუდგენ ყველა მაზრებში. მუშაობა ამ დარგში ყველაზე უფრო წარჩინებულად მიმდინარეობს. თელავის, ახალციხის, ახალქალაქის, თიონეთის და ქუთაისის მაზრებში. დანარჩენ მაზრებში მუშაობა სუსტათ მიმდინარეობს. დაახლოებითი გამოანგარიშებით შესრულებულია დასახულ მიზნის 70 პროც.

ტვირთ-ზიდვის დამატებითი გადასახადი მიეწერათ ახალციხის, ახალქალაქის, თელავის და ბორჯომის მაზრებს.

შრომის უნარის მქონე მოსახლეობის აღრიცხვა შეფერხდა ბევრ მაზრებში საბჭოების არჩევნების კამპანიის გამო. ზოგიერთ მაზრებში აღრიცხვა უკვე დამთავრდა, დანარჩენებში კი დაასრულებენ მას მახლობელ დღეებში.

თეატრი და ხელოვნება

პროფეს. რიადნოვის იუბილე

20 აპრილს სრულდება 45 წლის იუბილე არტისტიულ და პედაგოგიურ მოღვაწეობისა 1—2 სახელმწიფო კონსერვატორიის პროფესორ ევგენი კარლოსის ძის რიადნოვის. ბავშვობიდანვე იყო მისთვის საყვარელი მუსიკა. სტუდენტი ტეხნოლოგიური ინსტიტუტისა, იმავე დროს იყო საუკეთესო მოწაფე პეტროგრადის კონსერვატორიის პროფესორ ერნარისა. მისი ძლიერი გაქანება ვერ დააკმაყოფილა პეტროგრადის კონსერვატორიამ და მალე მას ვხედავთ იტალიაში. ამ თბილ და მუსიკალურ ქვეყანაში ვითარდებოდა მისი ნიჭი ცნობილ პროფესორ ანტონი ბუცის ხელმძღვანელობით. აკადემიური კურსის დამთავრებისთანავე გამოდის საოპერო სცენაზე.

მილანის ცის ქვეშ დაჰყო 6 წელი, აქედან ის მოეცალა პეტროგრადს, მოსკოვს, კიევს, ხარკოვს და სხვა ქალაქებს, სადაც დიდის აღტაცებით და ზეიმით ეგებებოდა ღვთიერ ნიჭით მოსილ მომღერალს რუსეთის საზოგადოება.

დრამატიული როლების გამსახიერებელმა, მაგურის ნებისყოფით და მიუწვდენელი სასწორით შექმნა უკვდავი სახება ოტელოსი, ერნანის და სხვ. ის პირველი ჩასწვდა პუშკინის უკვდავ სიტყვს და მისგან განსახიერებული ლენსკი მუდამ ცოცხლობს სცენაზე.

ძლიერი მსახიობი რიადნოვი არა ნაკლებია ლიტერატურულ შემოქმედებაში. მან სთარგმნა რუსულად მთელი რიგი იტალიანურ ოპერებისა ერნანი-სიცილიის სალამო, დონ პასკვალე, ლინდად და სხვა. პედაგოგიური მოღვაწეობა რიადნოვის იწყება თითქმის არტისტიულ მოღვაწეობასთან ერთად. ის მასწავლებლობდა რუსეთის მთელ რიგ მუსიკალურ სასწავლებლებში, მან მისცა საოპერო სცენას 82 საოპერო მსახიობი, მათ შორის: ჟუბელინი რიადნოვა, მარშალ-პრესმანი, ლეონიდი, იაკოვლევი, ალექსანდრე დავიდოვი, სოკოლოვსკი, როსტოვსკი, ალროსკი და სხვა. რიადნოვთან მეცადინეობდენ არა მარტო მომღერლები, არამედ უნივერსიტეტის პროფესორები ვექილები, დრამატიული მსახიობები, რომელთაც სურდათ ხმის დაყენება და შესწავლა სწორი სუნთქვის კანონებისა. საქართველოში პროფესორი რიადნოვი მოღვაწეობს 15 წელი, ამ ხნის განმავლობაში თბილისის საზოგადოებას მისცა საშუალება მოესმინათ ისეთი ოპერები, როგორიც არის „ტანკეიზერი“, „დიონორა“, „ორლეანის ქალწული“, „მაკკავი“ და სხვ. ქართული ხალხის სოპერო ხელოვნებას რიადნოვმა მისცა ნაციონალურ შემოქმედების გაშლისათვის სასურველი მსახიობები.

აკადემიური ცოდნა, მუსიკალური გემოვნება, მახდენილი ტეხნიკა, ნიჭიერებელი სიყვარული ხელოვნებისადმი, აი რა ახასიათებს ლუბელიარს, რისთვისაც მუსიკალური ქვეყანა პატივს სცემს სულით მუდამ ახალ გაზრდა მაესტროს.

ლადო გავაშელი.

ამხ. ლადო ფეიოქამედელის ხსოვნას

(ვლადიმერ ბარამიძე)

ერთმა წელმა განვლო მას შემდეგ, რაც საერთო ზეიმის დროს, ცივ სამარეს მივაბარეთ ამხ. ლადო შემოქმედელი. პატარა, არა მყარალა, ყოველად უანგარო, თავგამოდებული მებრძოლი...

ამხ. ლადო, გურიის მცხოვრები იყო. ს. შემოქმედიდან. ჯერ კიდევ 1917 წლიდგან მიუხედავად მცირე წლოვანებისა, ეხრობა ბოლშევიკურ პარტიას და ენერგიულ მუშაობას აწარმოებს; მშრომელ ხალხში ავრცელებს ჩვენი პარტიის იდეას. შემოქმედელის ფსევდონიმით, კორესპოდენციებს და პატარა წერილებს აწოდებს გაზ. „ბრძოლას“.

1918 და 1919 წ.წ. მუშაობს თავის სოფელში. მას ვერ ურიგდებიან და ვერ იტანენ ადგილობრივი მენშევიკები. ლევნიან, ემუქრებიან, ცილს წამებენ მხოლოთ ერთი მიზნით: თავიდან მოიცილონ მძლავრი მოწინააღმდეგე. ამხ. ლადოს აძულებენ დასტოვოს თავის სოფელი. ის გადადის ხაშურში, სადაც თავის ხანმოკლე სიცოცხლის უკანასკნელ წუთებამდე, კიდევ მეტი ენერგიით აწარმოებს არა ლეგალურ, პარტიულ მუშაობას. ამ დროს ამხ. ლადო, მარჯვენა ხელია ჩვენი მასწავლებელის, ამხ. ფილიპე მახარაძის, ის მისი შეკრიკია. ყველა მისი კონსპირატიული ბინა იცის თფილისში.

1920 წ. გაზ. „კომუნისტში“ თანამშრომლობს. აწვდის ლექსებს, წერილებს, კორესპოდენციებს, შემოქმედელის და სოფლის შვილის პსევდონიმით.

ამ პატარა კაცმა, პატარა რევოლუციონერმა გაცილებით მეტის გაკეთება შეძლო და მეტი ნაყოფის მოტანა მშრომელი ხალხის საერთო საქმისთვის, ვინემ მას მოეთხოვებოდა გაეკეთებია ჩვენი პარტიისაგან. ამხ. ლადომ ხაშურის მოწინავე მუშებს შორის დაუვიწყარი სახელი მოიხვეჭა.

საქართველოში, საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების ჟამს, ამხ. ლადო, ხაშურის რევოლიუციონური კომიტეტის წევრი არის, მაგრამ არ დასცალდა მას დამტკბარიყო იმ რევოლიუციონური მუშაობის და ბრძოლის ნაყოფით, რომლის მოპოებაში თავისი წვლილიც შეიტანა.

12 აპრ. 1921 წ. ხანმოკლე ავათმყოფობის შემდეგ, ხელიდან გამოგვეცალა ის. ამხ. ლადო, შენ პატიოსანი შრომით და ბრძოლით, შესძელი უკვდავ გეყო სახელი შენი. გაძლევთ სიტყვას არასოდეს არ დაგივიწყოთ.

კოტე.

საქართველოს ეკონომიური ცხოვრება

თბილისის მუშათა მთლიან კოოპერატივში.

გამგეობის პლენუმი.

13 აპრილს შესდგა მუშათა მთლიან კოოპერატივის გამგეობის პლენუმის გაფართოებული სხდომა სარეგიონო კომისიასთან ერთად. გამგეობის პლენუმის მოწვევა ხდება თვეში ერთხელ და მისი მუშაობა ატარებს მეთვალყურის მუშაობის ხასიათს. პლენუმის ოპერატიული ორგანო გამგეობის პრეზიდიუმი ყოველ თვიურად უდგენს მას ანგარიშს ყველა თავის ვანყოფილების მოქმედების შესახებ. პლენუმი სწყვეტს ძირითად პრინციპალურ საკითხებს.

პურის საქმის ოპერაციები.

სხდომაზე განყოფილების გამგეების მოხსენებებიდან ირკვევა მთლიანი კოოპერატივის პურის საქმის ოპერაციების შემდეგი მდგომარეობა. ერთი თვის წინად, რწმენებულთა კრების წინ, ფქვილის მარაგი ილეოდა. დარჩა მხოლოდ 4—5 დღის საყოფი. სახსარი პურის შესასყიდათ არ იყო, რაღგანაც წარმოებები რომლებიც გადვიდენ სამეურნეო ანგარიშზე და რომლებიც პურს იღებდენ მუშათა მთლიანი კოოპერატივიდან, არ იხდიდენ თავის დროზე პურის ფასს. მაგალითად, ტრამვაიზე, თამბაქოს ტრესტზე, პოლიგრაფიულ განყოფილებაზე, ფეიქრებზე—ირიცხება კოოპერატივის 500 მილ მანეთი თავიანთ ვალდებულების ასეთი ასრულება წარმოებების მიერ შეუძლებლად ხდის მოაწყოს კოოპერატივმა პურის საქმე დაუბრკოლებლად. წარმოებებს, რომლებზედაც ირიცხება ძალიან დიდი თანხები, კოოპერატივი შეუწყვეტს პურის მიცემას 1—2 დღით.

მიუხედავად ამისა კოოპერატივმა შეძლო მიეღო შუა ვაჭრებისაგან ერთი ვაგონი ფქვილი, რომელიც გამოდგება სხვა ფქვილში გასარევად. ამას წინათ შესაძლებელი გახდა კიდევ ბათომში ორი ვაგონი კარგი ფქვილის შესყიდვა, რომლის ღირებულების ერთი მესამედი ვალად დარჩა ჩვენზე. კოოპერატივის ანგარიშით ეს ფქვილი ეყოფა მას იმ დრომდე, ვიდრე არ დაიწყება რეგულარულად ფქვილის მიღება სტამბოლიდან ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულ იქნა ერთ ერთ მსვილ ფირმასთან. ამასთან საჭირო ფქვილის ფასის თავის დროზე გადახდისათვის მოაწესრიგონ ფულის შემოტანა კოოპერატივში.

ერთი თვის განმავლობაში გაცემულია პური: ტრამვაის—611 ფუთი, პოლიგრაფიულ განყოფილებას—372 ფ და სხვ. ამის გარდა კოოპერატივი ყოველ დღე აძლევს თავის წევრებს დუქნებიდან 10 ფ. პურს. კოოპერატივის პურის იაფი ფასების გამო ბაზართან შედარებით მოთხოვნილება პურის ძალიან დიდია. პურის რიგები კოოპერატივს დუქნებთან ჩვეულებრივი მოვლენაა, რომ ჭქონდა კოოპერატივს საჭირო თანხები მას შეეძლო თავისუფლად გაეყიდა 8—10 მეტი პური. ამ ხნის განმავლობაში გაყიდულა პური 250 მილ. მანეთის.

სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოში

გზათა განყოფილების რეორგანიზაცია. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებით სახელმწიფო საავტომობილო კომიტეტის მიერ გზათა განყოფილების გამგებლობაში დატოვებულია 4 დინსტანცია. პირველი—საქართველოს სამხედრო გზა, მეორე—სანდარი—როზა ლიუქსენბურგის ახალშენი—საიათი, მესამე—ნავთლუღი გომბორი-თელავი და მეოთხე—ხაშური ბორჯომი-ახალციხე გოდორის ულელტეხილი ბენარიბასთუმანი და ახალციხე ახალქალაქი. დანარჩენი გზები, რომლებიც იმყოფებოდენ გზათა განყოფილების გამგებლობაში, გადაეცა ეკონომიურ განყოფილებებს. დამტკიცებულია გზათა განყოფილების შტატი 47 კაცი, აქედან 10 კაცი ცენტრალურ სამმართველოსთვის.

ხლართული დგამის ფაბრიკა. პრაქტიკამ დაგვანახვა, რომ ხლართული დგამის ფაბრიკის წარმოების საუკეთესო ფორმაა ნახევარ ფაბრიკატების გამოშვება. საქმე იმაშია რომ ბაზარზე არ იშოვება და ძვირად ფასობს ისეთი მასალები როგორიც არის წეხო, ჭახრაკები, დასაჯდომები და სხვ., რაც ხელს უშლის დამზადებულ ფაბრიკატის საბოლოო დამუშავებას და აგრეთვე გავლენას ახდენს მათ ფასებზე. ეს იმ დროს, როდესაც ფაბრიკის ნაწარმოები, რომელიც მზადდება არა დგამის კომპლექტების სახით, არამედ მისი ცალკე ნაწილებათ, კარგად საღდება. ასე მაგალითად, ფაბრიკამ ხელშეკრულება დასდო სტამბოლთან ყოველ თვიურად დაამზადოს მან არა ნაკლები 30 დასტა სკამისა. ხელშეკრულება არ აწესებს პროდუქციის მაქსიმალურ რაოდენობას და მისი ნაწარმოების სრული გასაღება უზრუნველყოფილია. ხელშეკრულება დაიდო ფაბრიკასთან ერთი თვის წინ და პირველი პარტია —50 დასტა სკამი უკვე ჩაბარეს კონტრ-აგენტს.

ხე-ტყის სახერხი ქარხანა № 3. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სატყეო კომიტეტის განკარგულებაში მყოფი ქარხანა № 3 ამ ჟამად აწარმოებს სხვა და სხვა ხარისხების მასალების დახერხვას, რომელიც ბაზარზე კარგათ საღდება. ქარხანა დატვირთულია შეკვეთებით. ხანდისხან წარმოების შეჩერება ხდება მხოლოდ ნედლი მასალის უქონლობის გამო. ეს უკანასკნელი აიხსნება იმით რომ ზამთრის განმავლობაში მტკვარით ხეტყის ჩამოტანა შეუძლებელი იყო და ძველი მარაგი კი სულ გამოიღლა. ნავიგაციის გახსნასთან დაკავშირებით და სატყეო კომიტეტის მიერ ბორჯომის რაიონში ხეტყის დამზადების გაძლიერების გამო, სრული იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ შემდეგში ქარხნის შეჩერება არ მოხდება. ქარხანაში მუშაობს საშუალოდ 30 მუშა და მოსამსახურე. ქარხნის წარმოებითი ნაყოფიერება სავსებით ნორმალურია, რომელმაც მიაღწია ომამდე არსებულ ნორმამდე. ნედლი მასალა რომ არ შემოკლებოდა ქარხანას წარმოებითი ნაყოფიერება იქნებოდა ერთი ორად მეტი. ქარხანა საუკეთესო მდგომარეობაშია; არ საჭიროებს არავითარ შეკეთებას გარდა მიმდინარე წვრილმანი შეკეთებისა. სათბობ მასალას ქარხანა არ საჭიროებს, რადგანაც ის თბება წარმოებიდან დარჩენილი მასალით. ქარხანის შემოსავლიანობა ძალიან დიდია.

ლითონის განყოფილების კბილების საექიმო კაბინეთი. რადგანაც მელითონეების მუშაობა იწვევს კბილების „პროფესიონალურ“ დაავადმყოფებას, ლითონის განყოფილების კოლეგიამ დაადგინა დააარსონ განყოფილების კბილების საექიმო და ტეხნიკური კაბინეთი. ლითონის განყოფილება შუამდგომლობას ძრავს სახალხო მეურნეობის კომისარიატის წინაშე ამისათვის საჭირო მოწყობილობის და ინსტრუმენტების მოცემის შესახებ.

ფარმოებითი პროფკავშირებიდან

მუშათა ძალების აღმრიცხველ განყოფილებაში.

საექსპერტო კომისიის მუშაობა. უმუშევართა უმრავლესობა, რომელიც ტარდება საექსპერტო კომისიაში, ეკუთვნის სახალხო კვების და საბჭოთა მუშაკების კავშირებს, კომისია თავის მუშაობით საგრძნობლად ანთავისუფლებს შრომის ბაზარს ზედმეტი ტვირთისაგან და აწარმოებს მუშათა ძალების ფილტრაციას, რაც ჩანს შემდეგი ცნობებიდან მისი მოქმედების შესახებ მარტში: დანიშნული იყო 1115 კაცის გამოცდა, რომლებიდანაც გამოცდა დაიჭირა 481 კაცმა ან 43,1 პროც. და ვერ დაიჭირა 104 კაცმა, არ გამოცხადდა სრულიად 486 კაცი და გადადებულია დოკუმენტების წარმოდგენამდე 44 კაცი. შრომის სამაზრო განყოფილებებიდან ცნობები გვაქვს მხოლოდ თელავიდან, სადაც 29 კაციდან გამოცდა დაიჭირა 24 კაცმა და ვერ დაიჭირა 5 კაცმა.

საკანტროლო აპარატი. მოახდინა 112 გასინჯვა და ამის გარდა კანტრალიორები მონაწილეობას იღებდენ სხვა და სხვა კომისიებში კავშირებსა და ს. პ. კ ს. შრომის დაცვის განყოფილებასთან ერთად მუშების და მოსამსახურების მოხსნაზე. სულ მოხ ნილია სახალხო კვების კავშირიდან 41 კაცი და მოთავსებულია 54 კაცი; გემო-კვების კავშირიდან 34 კაცი, მოთავსებულია 51 კაცი, სახელმწიფო და კერძოსწარმოებებიდან—58 კაცი, მოთავსებულია—59 კაცი.

შრომის ბაზრის კოლეგიის მოქმედება. კავშირი პროფკავშირებთან დღითი დღე მტკიცდება. მნიშვნელოვან წარმოებათა მუშათა ძალების განაწილება ხდება პროფკავშირებთან ერთად. განყოფილების მუშაობას აფერხებდა დაზღვეულ უმუშევრებისათვის დახმარების გაცემის მუშაობა რასაც სჭირდებოდა ბევრი და ენერგია.

პროფორგანიზაციები და საბავშვო დაწესებულებები. საბავშვო დაწესებულებების მძიმე მატერიალურ მდგომარეობასთან დაკავშირებით რუსეთის პროფკავშირთა საბჭოს ამიერ კავკასიის ბიურო უკანასკნელების რეალური დახმარებისათვის დამკვრელი წესით წინადადებას აძლევს ყველა პროფკავშირების საბჭოებს შექმნან მუდმივი კომისიები კავშირების გამგეობებთან და საქარხნო კომიტეტებთან სამეულები, რომლებმაც უნდა შეასრულონ სამუშაო ადგილობრივი მასშტაბით. პროფკავშირის საბჭოს კომისიის ფუქციას შეადგენს: კავშირების საერთო ორგანიზაციული ხელმძღვანელობა, საბავშვო დაწესებულებების რიცხვის გადიდების შესაძლებლობის გამორკვევა, საჭიროების მიხედვით ბავშვთა დახმარების „დღის“ და „კვირეულის“ მოწყობა, მატერიალური და ფულის დახმარების სხვა და სხვა წყაროების გამოძებნა და სხვა. ადგილობრივი სამეულები აწარმოებენ მუშაობას ქალთა განყოფილებებსა და კომუნისტურ ახალგაზრდობის კავშირებთან ერთად და ასრულებენ ს. კ. ს. კომისიების კონკრეტიულ დავალებებს, მართავენ თავის წარმოებებსა და დაწესებულებებში შრომის დახმარებას, აწყობენ ადგილობრივ მაშტაბით „დღეს“ „კვირეულს“ და „კვირაობას“ ამისათვის ყოველ მუშებისა და მოსამსახურეების სპეციალურ ჯგუფებს ზევით დასახელებული ზომების ჩასატარებლად ან თანხმდებიან სათანადო სამეურნეო ორგანოებთან და ასრულებენ სამუშაოს საერთო ძალებით. ადგილობრივი სამეულები თავის აპარატებს არ სცვლიან, არამედ იყენებენ სათანადო საკავშირო ორგანოების აპარატებს და მუშაობას აწარმოებენ სამეულის წევრების მუდმივ სამუშაოს შემდეგ თავისუფალ დროს.

რუსეთის პროფკავშირების საბჭოს ამიერკავკასიის ბიუროს პლენუმში. რუსეთის პროფკავშირების საბჭოს ამიერ კავკასიის ბიუროს პლენუმის მომავალ სხდომაზე დასასწრებლად წინადადება მიეცა გაემგზავრონ ბაქოში შემდეგ ამხანაგებს: რ. ჰ კ. ს. ამიერკავკასიის ბიუროდან ამხ. გაუსმანი და ზისკინდი, ს. პ. კ. ს. ამხ. ოდილავაძე, კიკნაძე და ნუცუბიძე, ამიერკავკასიის შრომის კომისარიატიდან ამხ. მიქაძე და სომხეთის პროფკავშირის საბჭოდან—ამხ. მირიკიანი.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

ცირკულიარი № 29.

შრომის სახალხო კომისარიატისა. სახელმწიფო წარმოებების და დაწესებულებების ადმინისტრაციას და მუშათა ადგილობრივ ორგანიზაციებს.

მიუხედავად შრომის სახალხო კომისარიატის ცირკულიარულ განკარგულებისა („ამოქვეყნებული „პრავდა გრუზიაში“ მე 195 ნომერში 1921 წლ. 25 ოქტომბერს), შრომის სახალხო კომისარიატის სოციალურ დაზღვევის განყოფილებას მაინც მოსდის ცნობები იმის შესახებ, რომ სახელმწიფო დაწესებულებები და ორგანიზაციები კვლავ აძლევენ მუშებსა და მოსამსახურეებს ფულს ავადმყოფობის დროს და კვლავ უწევენ მათ სხვა და სხვა გვარ დახმარებას სიკვდილისა და სხვა შემთხვევების გამო.

არსებულ კანონდებულებათა თანახმად (1921 წლ. 27 აპრილის, 27 ივნისის და 22 სექტემბრის თარიღებით გამოქვეყნული), სახელმწიფო დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა მუშები და მოსამსახურენი დაზღვეულნი არიან შრომის უნარის ყოველგვარ, როგორც დროებით ისე მუდმივ, დაკარგვისაგან და ყოველი სახის შემწეობას საზოგადო წესით იღებენ შრომის სახალხო კომისარიატის დამზღვევ კასიდან.

ამით მეორედ გაფრთხილებთ, რომ ყველა მუშა და მოსამსახურე ავადმყოფობის დროს ფულით შემწეობის და საექიმო-სამკურნალო დახმარების აღმოსაჩენად უნდა გაიგზავნოს შრომის სახალხო კომისარიატის დაზღვევ განყოფილებაში, სადაც იგი დაკმაყოფილებული იქნება საზოგადო წესით.

ამასთან ერთად ადმინისტრაციას ევალება, ამიერიდან არავითარი ფული აღარ გასცეს სამსახურის ადგილას, ხოლო დარჩენილი თანხები, ავადმყოფობის დროს მოსამსახურეებისა და მუშებისაგან დაჭერილი როგორც გაცდენილი დღეების ფული, დაუბრუნოს კუთვნილებისამებრ სახელმწიფო საფონდო კომისიას.

ეს ცირკულიარი ვრცელდება საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკის ყველა სახელმწიფო დაწესებულებასა და წარმოებაზე.

არსებულ სხვა და სხვა სახის შემწეობის მიღება შეიძლება ტფილისში—შრომის სახალხო კომისარიატის დამზღვევ განყოფილებაში, ხოლო პროვინციაში—შრომის სამაზრო განყოფილებებთან არსებულ სათანადო დამზღვევ კასებში.

ყოველგვარ საჭირო ცნობისა და განმარტების მიღებელმა უნდა მიმართონ შრ. სახ. კომისარიატის სოციალურ დაზღვევის განყოფილებას.

შრომის სახალხო კომისარის
მოადგილე ა. მიქაძე.

სოც. დაზღვევ. განყოფილების
გამგე ა. იაშვილი.

საredაქციო კოლეგია

ზელის მომწერთა საყურადღებოდ

სახელმწიფო გამომცემლობა აცხადებს გაზეთ „პრავდა გრუზიის“, „კომუნისტის“, „კარმირ ასტღ“-ის და „ახალი ანრის“ ხელის მომწერთა (ს. ხელმწიფო დაწესებულების, პარტიული და საუბნოთა - ორგანიზაციების და კერძო პირთა) საყურადღებოდ, რომ შემდეგში გაზეთებს მიიღებენ ისინი მხოლოდ ხელის-მოწერის ფასის გადახდის შემდეგ. იმ დაწესებულებებს და პირთ, რომელთაც გასული თვეებისთვის გადასახადი არ შემოუტანიათ

გაზეთების მიწოდება უსათუოდ შეუწყდებათ.

ხელის მოწერა და ფულის მიღება გასული თვეებისთვის სწარმოებს წინასწარ სახელმწიფო გამომცემლობაში (ლორის-მელიქოვის ქ. № 5).

სახელმწიფო გამომცემლობისაგან

განცხადება

ცხადდება ყველა პარტიულ გაზეთების „კომუნისტის“, „პრავდა გრუზიის“ და „კარმირ ასტღ“-ის ხელის მომწერთა საყურადღებოდ, რომ პირველ აპრილიდან ხელის მოწერა მიიღება ახალი ფასით.

პარტიულ ორგანიზაციებისა და პროფკავშირებისათვის ხელის მოწერა ადგილზე ქალაქში სახლში მიუტანელად თვეში ეღირება 120.000 მან. შინ მიტანით 140.000 მ. პროვინციაში 150.000 მან.

ყველა სხვა დაწესებულებისა და კერძო პირთათვის ხელის მოწერა ადგილზე შინ მიუტანელად ქალაქში ეღირება თვეურად 180,000 მან. შინ მიტანით 200,000 მ., პროვინციაში 240.000 მან.

ცალკე ნომერი ქალაქში ეღირება 10,000 მ. პროვინციაში კი 12,000 მ.

ხელის მოწერა დროებით მიიღება სახელმწიფო გამომცემლობაში ლორის-მელიქოვის ქ. № 5 ამხ. ზუმბაძესთან.

განცხადება

ქ. ტფილისის კომუნალური მეურნეობა

საყოველთაოდ აცხადებს, რომ ყველა ქალაქის მიწები, რომელიც მოხნული და დათესილია ქალაქის ნება დაურთველად მოქალაქეების მიერ, ვადადებული არიან. ერთი თვის განმავლობაში დღიდან ამის გამოცხადებისა ანუ ნებართვა საადგილ-მამულო განყოფილებაში (თავისუფლების მოედანი ყოფილი ქალ. თვითმართველობის შენობა ოთახი № 52) წინაალმდეგ შემთხვევაში ის მიწები ჩამორთმეული იქნება უსასყიდლოდ ქალაქის სასარგებლოდ.

კომუნალური მეურნეობა.

გრანდიოზული სეირნობა,

რომელიც უნდა მოწყობილიყო 17 ამა აპრილს ფოსტა ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატის მიერ საქართველოს დამშეულთა დასახმარებლად

გადაიდო შაგათისთვის 22 ამა აპრილის.

დილის 12 საათიდან 6 საათამდე სეირნობა იქნება ბავშვებისათვის 6 საათიდან კი მოზრდილთათვის.

(3—1)

განცხადება

ჭანმრთელობის კომისარიატისაგან

საქართველოს ს. ს. რ. ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მომავალ სხზოეულო სეზონში კერძო ავადმყოფთათვის გამართავს რესპუბლიკის სხვა და სხვა კურორტებზე (ბორჯომი, აბასთუმანი, წყალერი, ცემი, ბაკურიანი, კოჯორი, მანგლისი, ახტალა, წყალტუბო, და შავი ზღვის ნაპირები) ფასიანი სანატორიუმებს და კლიმატიურ სადგურებს ექიმ-სპეციალისტების მუდმივ ზედამხედველობით.

ავადმყოფთა მიღების პირობები:

სანატორიულ ავადმყოფს გარდა ბინისა და ყოველგვარ წამლობისა (მინერალურ წყლების, ტალახის, მზის და ელექტრონის ვანებისა) მიეცემა საზრდო თანახმად ომიანობამდე არსებულ კმაყოფისა, ასეთი ავადმყოფი თვეში იხდის 90 მანეთს ოქროს ფულის ანგარიშით.

კლიმატიურ ავადმყოფს, გარდა ზემოთ ნაჩვენებ წამლობისა, დაეთმობა ბინა; მათთვის დაწესებულია გადასახადი—თვეში 30 ოქროს მანეთი კვალობაზე.

ყველა ავადმყოფს (როგორც სანატორ. ისე კლიმატიურს) თან უნდა ჰქონდეს საკუთარი საცვლები და ლოგინის თეთრეულები.

ზოგიერთი აგარაკები შეიძლება გაცემული იქნას აგრეთვე იჯარით საზოგადოებრივ ორგანიზაციებზე და კერძო პირებზედაც.

სანატორიუმში, ან კლიმატიურ სადგურში ადგილის მიღების მსურველმა უნდა წარადგინოს განცხადება და შეიტანოს არა უგვიანეს 1-ლ მაისისა თვიური ქირის 1 | 3 (ერთი მესამედი) ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის სამკურნალო ადგილების (საკურორტო) განყოფილებაში ტფილისი, პასკევიჩის ქუჩა № 4. აქვე შეიძლება ყოველივე ცნობების მიღება განცხადებაში აღნიშნულ საქმეების შესახებ.

(1—1)

კახელ მევენახეთა კოოპერატიული საზოგადოება

„კაზეთი“-ს გამგეობა

ამით აცხადებს საზოგადოების წევრთა საყურადღებოთ, რომ ხუთშაბათს 20 აპრილს 1922 წლ. ქ. თბილისში საკუთარ შენობაში (გოგოლის ქ. № 63) დილის 10 საათზე დანიშნული

წევრთა საზოგადო კრება

განსახილველია: 1) წევრთა სიის გადასინჯვა, 2) განხილვა და დამტკიცება 1920—21 საოპერაციო წლის ანგარიშისა, 3) განხილვა და დამტკიცება 1921—22 საოპ. წლის ხარჯთ აღრიცხვისა და მომავალ მოქმედების გეგმისა, 4) მოხსენება საბჭოსი, 5) მოხსენება გამგეობისა, 6) მოხსენება სარევიზიო კომისიისა, 7) არჩევა, ნაცვლად რიგით გასულ გამგეობის თავმჯდომარისა, 8) ერთი გამგეობის წევრის არჩევა, ნაცვლად თავის სურვილით გასულ ფ. გ. სამადაშვილისა, 9) ერთი საბჭოს წევრის არჩევა, 10) სარევიზიო კომისიის არჩევა, 11) საორგანიზაციო კომისიის მოხსენება ღვინის მწარმოებელ კოოპერატივების და ამხანაგობების შეერთების შესახებ და 12) მიმდინარე საკითხები.

წესდების § 37 ძალით, კრება კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი წევრიც არ უნდა დაესწროს.

(1—1)

პარტიული

— ხუთშაბათს, 20 აპრილს, საღამოს 5 საათზე შესდგება საერთო კრება კომპარტიის მეოთხე რაიონის წევრების და კანდიდატების.

დღის წესრიგშია მოხსენება რ. კ. პ. მე-11 ყრილობის შესახებ. ამხანაგების დასწრება სავალდებულოა.

კრება შესდგება **პროფკავშირთა საბჭოს დიდ დარბაზში.**

მე 4 რაიკომის პასუხ. მდივანი **ჯორბენაძე.**

(1—1)